

Z ŻYCIA

Politechniki Śląskiej

październik '98

Rok akademicki
1998/99

nr 1 (80)

W NUMERZE

- Inauguracja roku akademickiego z Premierem J. Buzkiem
- Relacja z posiedzenia Senatu i Kronika Rektorska
- Tytuł naukowy, stopnie i stanowiska
- Wręczenie odznaczeń państwowych
- Nagroda Wydziału III PAN
- Dydaktyka: podsumowanie sesji letnio-jesiennej w r.ak. 1997/98
- Zarządzenia JM Rektora i współpraca z zagranicą
- Z życia CKI
- Konferencje i seminaria naukowe
- III Gliwickie Targi „Kadry Inżynierskie '98”
- I Gliwickie Forum Organizacji Pozarządowych
- Informacje z prac KBN
- Z notatnika Przewodniczącego RG Sz.W.
- Z prasy: „Śląska i europejska”, „Wspaniały prezent”, „Student 2010”
- Informacje różne: Fundacja na Rzecz Rodziny
współpraca z DEAWOO-FSO
posiedzenie Rady Delegatów Studenckich
nowe nabytki Muzeum Geologii Złóż
- Nowy sezon ACh Pol. Śl.
- Wiadomości sportowe
- Kronika żałobna

INAUGURACJA roku akademickiego 1998/99 z PREMIEREM J. BUZKIEM

2 października br. w Domu Muzyki i Tańca w Zabrze odbyła się inauguracja 54. roku akademickiego w Politechnice Śląskiej. Uroczystość rozpoczęła się o godz. 11.00 hymnem państwowym w wykonaniu Akademickiego Chóru Pol. Śl. i Akademickiego Zespołu Mu-

zycznego Pol. Śl. Następnie JM Rektor prof. B. POCHOPIEŃ powitał młodzież rozpoczynając studia w naszej Uczelni, w tym przedstawiciele poszczególnych kierunków studiów przystępujących do immatrykulacji oraz emerytowanych pracowników Uczelni.

Szczególnie gorąco powitał Dostojnych Gości, a w tym:

- Prezesa Rady Ministrów prof. Jerzego BUZKA
- Podsekretarza Stanu w MEN prof. Wilibalda WINKLERA
- Ministra Jarosława SELLINA
- Jego Ekszelencję Ks. Biskupa Jana WIECZORKA

Honorowi Goście

- Wicewojewodę Katowickiego Andrzeja GAŁAŻEWSKIEGO
- Przewodniczącego Sejmiku Samorządowego woj. katowickiego Janusza FRĄCKOWIAKA
- Dyrektora Gabinetu Premiera Krzysztofa GOŁASZEWSKIEGO

oraz Rektorów i Prorektorów 11 wyższych uczelni, w tym Rektora Wysokiej Szkoły Banskiej w Ostrawie - Vaclava ROUBICKA. Uczelnie krajowe reprezentowali: Rektorzy - Politechniki Warszawskiej, Politechniki Wrocławskiej, Politechniki Opolskiej; Prorektorzy - Politechniki Częstochowskiej, Śląskiej Akademii Medycznej, Filii w Katowicach ASP w Krakowie, Uniwersytetu Śląskiego, Akademii Muzycznej w Katowicach, AWF w Katowicach i Dziekan w Filii Politechniki Łódzkiej w Bielsku-Białej. Na uroczystość przybyli, powitani przez JM Rektora: Rektorzy Politechniki Śląskiej poprzednich kadencji, doktorzy honoris causa Politechniki Śląskiej, przedstawiciele naszej Uczelni w CK ds. TNiSN, KBN i RG Sz.W., przedstawiciele placówek dyplomatycznych akredytowanych w Polsce, parlamentarzyści RP, prezydenci, burmistrzowie i przedstawiciele Zarządów Miast województwa katowickiego, w tym gospodarz Miasta Zabrze prezydent Roman

URBAŃCZYK wraz z członkami Zarządu Miasta i radnymi Rady Miejskiej ubiegłej kadencji, przedstawiciele PAN, instytutów naukowo-badawczych, biur projektowych, organizacji gospodarczych, banków, przedsiębiorstw, instytucji państwowych oraz samorządowych i prywatnych, przedstawiciele policji, wojska i straży pożarnej, duszpasterze akademicki i liczna grupa społeczności akademickiej Uczelni.

Inauguracja, jak p o w i a d o m i ł JM Rektor Szanownych Zebranych, została zaplanowana nie w Gliwicach a w Zabrzu, w związku z przekazaniem Politechnice Śląskiej przez społeczeństwo tego miasta gmachu, w którym swoją siedzibę znalazł Wydział Organizacji i Zarządzania.

Po ceremonii powitania **uczczono chwilą ciszy pracowników Uczelni, którzy zmarli w minionym roku akademickim**, tj.:

prof.dr hab.inż. Andrzej FRYCZ
prof.dr hab.inż.arch. Zbigniew GADEK
dr Lech GRZESIEK
prof. dr hab.inż. Florian KRASUCKI
Teresa KSIAŻEK
prof. dr hab.inż. Maciej MICHAŁOWSKI
płk. Bolesław PIETRZYK
Barbara ROGUZ
Jan Bartłomiej STAROSOLSKI
mgr Włodzimierz STEFANIAK
Zdzisław SZCZYGIEŁ
dr inż. Wojciech WIERCIOCH
Teresa ZON

Następnie JM Rektor wygłosił **przemówienie inauguracyjne rok akademicki 1998/99**, przemówienie poprzedzone mottem Adama Asnyka. Treść przemówienia publikujemy niżej w całości.

*"Kto żyje z plonu dawniejszych lat,
Przeżuwa przodków dostatki,
Temu dowództwo odbierze świat,
A mienie wydrą wypadki.
Do tych należy jutrzejszy dzień,
Co nowych łakną zdobywszy,
Kto się usuwa w ciszę i w cień,
Ten się do żywych nie liczy"*

**Panie Premierze,
Ekszelencje, Magnificencje,
Szanowne Panie, Szanowni Panowie,
Droga Społeczności Akademicka -
a w szczególności
Drodzy Studenci I roku Politechniki Śląskiej!**

Utworzenie przed ponad 50-ciu laty Politechniki Śląskiej, jako pierwszej uczelni technicznej na Górnym Śląsku, było wyjściem naprzeciw potrzebom Regionu w zakresie wysoko wykwalifikowanej kadry technicznej oraz nowoczesnej techniki i technologii wytwarzania.

Obecnie Politechnika Śląska jest jedną z największych i najlepszych wyższych uczelni technicznych w Polsce. Uczelnia nasza służyła i nadal chce służyć Krajowi, a w szczególności Regionowi, na terenie którego działa zaspokajając potrzeby jego społeczności lokalnych. Szczególnie nasz Region wymaga przeobrażeń strukturalnych, zwłaszcza restrukturyzacji i modernizacji przemysłu. Politechnika Śląska jest uznanym ośrodkiem dydaktycznym i naukowym, który wielu tym poczynaniom stara się nadać ton, uczestnicząc w gremiach opiniotwórczych, decyzyjnych i wykonawczych.

W bieżącym roku akademickim na 11 wydziałach prowadzących dzienne i wieczorowe studia inżynierskie, magisterskie, doktoranckie, podyplomowe i inne kształcić się będzie na 21 kierunkach studiów ok. 25 000 studentów, w tym ponad 18 000 na studiach dziennych. W minionym roku akademickim na 32 studiach podyplomowych dokształcało się ponad 800 słuchaczy, a liczba doktorantów na studiach doktoranckich wzrosła do 590 osób.

Dotychczas prowadziliśmy działalność na wydziałach zlokalizowanych na terenie Gliwic (będących siedzibą Politechniki Śląskiej) i Katowic, oraz w Rybniku, gdzie funkcjonuje jednostka pozawydziałowa o nazwie Politechnika Śląska - Centrum Kształcenia Inżynierów. Należy podkreślić, że działalność naszej Uczelni na terenie tych miast w sposób istotny wpłynęła korzystnie na ich rozwój.

Dzisiejszy dzień jest dla nas szczególny, rozpoczynamy bowiem nowy rok akademicki 1998/99 w Politechnice Śląskiej uroczystą inauguracją, 54-tą w historii naszej Uczelni, w gościnnym nam Zabrzu, poza siedzibą Uczelni, z udziałem Drogich nam Gości, a w szczególności członka naszej społeczności akademickiej - Pana prof. Jerzego Buzka, Premiera Rządu Rzeczypospolitej.

Rok ten zakończy 3-letnią kadencję Senatu, Rad Wydziałów, władz dziekańskich i rektorskich - będzie rokiem dalszej realizacji i pod-

sumowania wykonania ambitnych zadań, zrealizowanych już w dużej mierze, a zawartych w przyjętym przez Senat Politechniki Śląskiej dokumencie pt. "Główne kierunki rozwoju Politechniki Śląskiej w kadencji 1996-1999", wytyczającym m.in. zadania w zakresie kształcenia, działalności naukowo-badawczej, organizacji i zarządzania Uczelnią, współpracy międzynarodowej oraz współpracy z przemysłem, organizacjami i władzami samorządowymi. Politechnika Śląska jest członkiem wielu organizacji międzynarodowych. Współpracujemy z wieloma uczelniami i instytucjami naukowymi w Europie i poza nią. Dostrzegamy swoje miejsce w sieci liczących się uczelni krajów Unii Europejskiej, uczestnicząc wspólnie w programach badawczych i dydaktycznych.

Jako jedni z pierwszych złożyliśmy aplikacje do Programu SOKRATES-ERASMUS i po akceptacji w Brukseli rozpoczęliśmy jego realizację. Trwają również przygotowania do udziału w V. Ramowym Programie Badawczym Unii Europejskiej.

Nie zaniedbujemy również obszaru propagowania myśli i idei europejskich nie tylko w środowisku akademickim. Istniejące obecnie w Uczelni Centrum Promocji Kultury Zagranicznej zamierzamy przekształcić w Centrum Badań i Studiów Europejskich.

Interdyscyplinarny charakter wielu badań i prac dla przemysłu wymaga jednoczenia wysiłków i wiedzy pracowników naukowych, których miejscem pracy są poszczególne wydziały Uczelni. Ten tradycyjny model organizacyjny, spełniający wymogi dydaktyczne, hamuje lub stwarza kłopoty w organizacji badań w procesach transferu technologii. Aby sprostać pojawiającym się wyzwaniom współczesności, przygotowujemy powołanie w Politechnice Śląskiej centrów naukowych i badawczych, w tym m.in.: Centrum Transferu Technologii, Centrum Inżynierii Biomedycznej i Centrum Badań Nad Nowymi Technologiami Energetycznymi. Już same nazwy centrów określają obszary o ogromnym znaczeniu dla badań, a szczególnie dla gospodarki Regionu i Kraju. Poważne problemy badawcze będą rozwiązywane nie tylko siłami Politechniki Śląskiej. Współpracę w ramach poszczególnych centrów zadeklarowały Śląska Akademia Medyczna, Uniwersytet Śląski, Agencja Techniki i Technologii w Warszawie i Główny Instytut Górnictwa. Jednocześnie uczestniczymy w pracach nad zorganizowaniem "Parku Technologicznego".

Kontynuujemy doskonalenie wprowadzonego systemu zarządzania Uczelnią połączonego z daleko idącą decentralizacją finansową.

Powodem do dumy są uzyskane w minionym roku akademickim przez naszych pracowników tytuły profesorskie, stopnie naukowe doktora habilitowanego i doktora, liczne nagrody i wyróżnienia uzyskane przez pracowników i studentów w konkursach międzynarodowych i krajowych.

Warto również wspomnieć o sprawie, która od wielu lat wydawała się być nie do załatwienia, a która wreszcie dzięki wysiłkowi władz Uczelni i władz Gliwic uwieńczona została znaczącym efektem, wyrażającym się uchwaleniem zgodnego z oczekiwaniem naszego środowiska "Planu przestrzennego zagospodarowania Dzielnicy Akademickiej".

Współpraca z czołowymi zakładami przemysłowymi pozwoliła również stworzyć korzystne warunki odbywania praktyk i staży studenckich. Studenci mają możliwość uzgadniania tematów badawczych naukowych w ramach prac projektowych i dyplomowych, a w przyszłości szansę podjęcia ciekawej pracy. Mamy już za sobą pierwszy udany eksperyment wdrażania jednomestralnych praktyk studenckich. W znacznym stopniu ulegają zmianom programy studiów na poszczególnych kierunkach. Chcąc ułatwić jak najlepsze przygotowanie naszych przyszłych absolwentów do skutecznego zaprezentowania się pracodawcom i promocję absolwentów na rynku pracy, powołano w Uczelni Biuro Karier Studenckich.

Szanowni Państwo!

Wzrost zainteresowania młodzieży studiami wyższymi, potęgowany jeszcze nadchodzącym wyżem demograficznym, nieuchronność restrukturyzacji przemysłu, stwarzającej konieczność przekwalifikowywania się lub uzupełniania wykształcenia, stanowią poważne wyzwania dla środowisk szkół wyższych.

W ciągu ostatnich lat, ogromnym wysiłkiem władz a szczególnie pracowników naszej Uczelni, zrobiliśmy - sędzę - wszystko, aby w maksymalnym stopniu zwiększyć liczbę studentów. Cieszy nas fakt, że Politechnika Śląska przeżywa prawdziwe obciążenie - smuci natomiast to, że nie możemy przyjąć wszystkich ubiegających się o przyjęcie na studia. W ciągu ostatnich kilku lat ponad dwukrotnie zwiększyliśmy liczbę studentów, przy nie zmienionej liczbie pracowników. W tym okresie na pierwszy rok studiów dziennych i wieczorowych przyjmujemy 6-7 tysięcy osób, w tym tylko ok. 30% na płatne studia wieczorowe. W trosce o jakość kształcenia naszych studentów zrezygnowaliśmy z prowadzenia studiów zaocznych jako nieefektywnej formy kształcenia, rezygnując świadomie ze stosunkowo łatwego źródła dochodów.

Konieczność odtwarzania i pomnażania majątku, jakim dysponuje Uczelnia, jest również przedmiotem dużej troski władz Uczelni. Ze względu na dalsze ograniczenie przez MEN nakładów na inwestycje budowlane, nie udało się nam przyspieszyć w bieżącym roku realizacji inwestycji dydaktycznej dla Wydziału Mechanicznego Technologicznego. Mamy nadzieję, że był to ostatni rok tak niekorzystny dla inwestycji w szkolnictwie wyższym. Istniejąca baza dydaktyczna, ograniczająca w coraz większym stopniu dalsze możliwości zwiększania liczby studentów, musi być remontowana, modernizowana i rozbudowywana.

Wieloletnie zaniedbania, spowodowane niskim poziomem finansowania sprawiły, że znaleźliśmy się w sytuacji krytycznej. Nasze możliwości w tym zakresie jak i wszelkie rezerwy Uczelni zostały już wyczerpane. Szukając wsparcia ze wszystkich możliwych stron, prowadzimy rozmowy z władzami samorządowymi tych miast, które dostrzegając problemy szkolnictwa dają temu wyraz w swoich planach rozwoju, chcąc zaspokajać edukacyjne ambicje i potrzeby swoich społeczności.

Kolejnym takim miastem okazało się Zabrze. W dniu 30 września 1996 r. Komisja Oświaty, Wychowania, Kultury i Sportu Rady Miejskiej pozytywnie zaopiniowała działania Zarządu Miasta zmierzające do stworzenia możliwości lokalizacji jednego z wydziałów Politechniki Śląskiej na terenie miasta. Deklarację przyjęcia takiej propozycji złożyły Kierownictwu Uczelni władze Wydziału Organizacji i Zarządzania.

Rozpoczęto remont i modernizację budynku, po jednostce wojskowej, zlokalizowanego przy ul. Roosevelta 26-28 zgodnie z projektem technicznym opracowanym na podstawie koncepcji zatwierdzonej przez Wydział Organizacji i Zarządzania. W dniu 12 maja 1997 r. Rada Miejska podjęła uchwałę o wyrażeniu zgody na przekazanie na rzecz Politechniki Śląskiej 2 budynków przy ul. Jagiellońskiej 38 i 38a z przeznaczeniem na domy studenckie, a stosowne akty notarialne - umowy darowizny podpisano w dniach 28.11.1997 r. i 31.03.1998 r.

Akt notarialny - przedwstępna umowa darowizny, zobowiązująca przekazanie prawa własności nieruchomości położonej przy ul. Roosevelta 26-28 zabudowanej 5-cio kondygnacyjnymi budynkami o powierzchni zabudowy 1057 m² i kubaturze 15898 m³; podpisano w dniu 31.08.1998 r. Zgodnie z treścią porozumienia o współpracy pomiędzy Politechniką Śląską i Gminą Miejską Zabrze postanowiono przekazać również nieodpłatnie nieruchomość położoną przy ul. Roosevelta 42

na cele związane z działalnością naukowo-dydaktyczną.

Koszty związane z remontem i adaptacją budynku przy ul. Roosevelta poniosło miasto, Uczelnia obciążały koszty związane z projektem i realizacją sieci strukturalnej, jak również zakupem mebli. Remont i modernizacja budynków przeznaczonych na domy studenckie nastąpi w bieżącym roku akademickim ze środków przeznaczonych na ten cel w ramach funduszu pomocy materialnej.

Należy podkreślić, że w trosce o poprawę warunków nauki i wypoczynku naszych studentów realizujemy już trzeci rok z rządu kompleksowy program remontów i modernizacji domów studenckich, mający docelowo objąć w okresie kilku następnych lat kolejno wszystkie domy studenckie, mając nadzieję, że MEN zapewni dotychczasowy poziom finansowania w ramach pomocy materialnej dla studentów.

Z końcem bieżącego roku akademickiego w Zabrzu zostanie oddany do użytku dom studentki o bardzo wysokim standardzie.

W wyniku pomocy miasta Wydział Organizacji i Zarządzania znalazł wspaniałą siedzibę w budynku, który stał się również cieszącym oko obiektem. Od dnia 1 października br. na Wydziale tym na wszystkich latach studiów dziennych i wieczorowych studiuje tylko w Zabrzu ponad 700 studentów. Oferta dydaktyczna Wydziału Organizacji i Zarządzania jest bardzo interesująca i obejmuje kształcenie na kierunku Zarządzanie i Marketing, na studiach dziennych i wieczorowych, w zakresie specjalności m.in. Inżynieria Systemów Przemysłowych, Ekonomia i Finanse, Marketing w Przedsiębiorstwie, Zarządzanie Systemami Produkcyjnymi, Zarządzanie Kadrami i Bezpieczeństwem Pracy, Zarządzanie Przedsiębiorstwem i Marketing Przemysłowy, Zarządzanie Środowiskiem w Produkcji i Usługach.

W zakresie prowadzonych studiów podyplomowych warto wymienić: Francuskie studia podyplomowe (polskojęzyczne i francuskojęzyczne) z zakresu "Modernizacja przemysłu, restrukturyzacja i rozwój regionów", "Zarządzanie i marketing w przedsiębiorstwie", "Zarządzanie przedsiębiorstwem", "Zarządzanie przedsiębiorstwem gazowniczym", "Zarządzanie w przemyśle elektroenergetycznym", "Współczesne problemy technologii, organizacji i zarządzania w odlewni", "Zarządzanie kadrami i doradztwo zawodowe". Podpisane porozumienie stwarza dalszą możliwość rozwoju zabrzańskiego kampusu Politechniki Śląskiej. Wydział Organizacji i Zarządzania, stanowiący istotny element Politechniki Śląskiej,

stał się również cenną częścią dynamicznie rozwijającego się Zabrza.

Politechnika Śląska, rozpoczynając działalność w Zabrzu, kolejnym mieście Regionu, stanie się jeszcze "bardziej Śląska". Pragnę z całą stanowczością podkreślić, że realizacja tego przedsięwzięcia poprzez przybliżenie miejsca studiowania w pobliże lub do miejsca zamieszkania studenta, w znaczący sposób obniża koszty studiowania ponoszone przez studenta i jego rodzinę. Kształcenie to niewątpliwie droga do wszechstronnego wzrostu poziomu życia mieszkańców i rozkwitu miasta.

W tym miejscu chciałbym w imieniu całej społeczności akademickiej Politechniki Śląskiej złożyć wyrazy podziękowania Władzom miasta na czele z Panem Prezydentem Romanem Urbańczykiem, które w imieniu mieszkańców miasta nam ten wspaniały prezent przekazały. Dziękuję projektantom, wykonawcom i wszystkim tym mającym jakąkolwiek część udziału w tym dziele, a których nie sposób tutaj wymienić.

Bardzo Wam wszystkim serdecznie dziękujemy, deklarując wyrażenie naszej wdzięczności rzetelnym prowadzeniem działalności dydaktycznej i naukowo-badawczej.

Szanowni Zebrani!

W imieniu całej społeczności akademickiej Politechniki Śląskiej składam serdeczne podziękowania również Władzom innych miast - a w szczególności Gliwic, Rybnika i Katowic - za okazaną pomoc, życzliwość i współpracę, życząc wszystkim zarazem sukcesów wyborczych w dniu 11 października br.

Dziękuję wszystkim przedstawicielom przemysłu i różnorodnych instytucji, którzy w różnorodny sposób służą pomocą naszej Uczelni.

W mieniu Kierownictwa Uczelni, wyrazy gorącego podziękowania kieruję do wszystkich grup naszej społeczności akademickiej, dziękując za wyteżoną pracę w minionym roku akademickim dla dobra wspólnego naszej Alma Mater. Dziękuję za okazaną życzliwość i pomoc, zrozumienie i uwagi krytyczne pomagające lepiej służyć Uczelni i jej społeczności.

Dziękuję za aktywną działalność i osiągnięcia Uczelnianemu Zarządowi Samorządu Studenckiego, Stowarzyszeniu Wychowanków Politechniki Śląskiej, Akademickiemu Chórowi Pol. Śl. Akademickiemu Zespołowi Tanecznemu Pol.Śl. "Dąbrowiaczy", Akademickiemu Zespołowi Muzycznemu Pol.Śl., Stowarzyszeniu SILESIA B.E.S.T., Akademickiemu Związkowi Sportowemu i wielu innym organizacjom studenckim działającym w naszej Uczelni.

W minionym roku akademickim aktywnie działały organizacje studenckie. Oddanie na potrzeby studentów kilku pomieszczeń oraz dużej sali konferencyjnej w Studenckim Domu Kultury zintegrowało w znacznym stopniu działalność ruchu studenckiego.

A teraz może już czas na życzenia.

Wam Drodzy Przyjaciele - Studenci I roku - życzę abyście jak najszybciej poczuli się pełnosprawnymi członkami naszej politechnicznej społeczności akademickiej i wytrwali w niej nieprzerwanie do czasu ukończenia studiów. Nie zapominajcie, że to dopiero początek trudnej drogi stanowiącej przygotowanie do uczenia się przez całe życie, ale zarazem drogi, na której czeka też na Was wiele radości, zadowolenia i satysfakcji. Wszystko w dużej mierze zależy od Waszej postawy życiowej, oczekiwań, wymagań stawianych sobie i innym, otwarcia na potrzeby drugiego człowieka.

Wszystkim studentom i pracownikom życzę dobrego zdrowia, wytrwałości w wypełnianiu swoich obowiązków, pełnej realizacji zamierzeń i satysfakcji z uzyskiwanych rezultatów.

Szanowny Panie Premierze!

Proszę pozwolić, że i Panu przekazę takie same serdeczne i najlepsze życzenia, wyrażając ponadto nadzieję, że - składając z naszej strony deklarację zwiększania efektywności gospodarowania środkami finansowymi oraz aktywny udział w tworzeniu nowego modelu szkolnictwa wyższego, pozwalającego uzyskać najwyższą jakość kształcenia - uda się Rządowi kierowanemu przez Pana, doprowadzić do uczynienia wyraźnego gestu wyrażonego: przyrostem nakładów na szkolnictwo wyższe, istotnym zwiększeniem nakładów na inwestycje, zadaniowym konstruowaniem budżetu oraz ustanowieniem mechanizmów systemowych sprzyjających finansowaniu spoza budżetu państwa.

Sądzę, że jest to niezbędne jeśli kształcenie uznać za dobrą inwestycję we własną przyszłość i odpowiedzieć pozytywnie na oczekiwania młodzieży.

Droga Społeczności Akademicka!

Kolejny rok akademicki, mimo trudności i niedostatków, z którymi przyjdzie nam wspólnie się zmierzyć, inaugurujemy dobrze przygotowani, ufni i pełni nadziei, że każdy z nas - niezależnie od posiadanego stopnia lub tytułu i zajmowanego stanowiska - jeśli tylko zechce, może wnieść swój własny wysiłek i mieć osobisty udział w wielkim wspólnym dziele realizowanym przez Pana Premiera i Jego Rząd. Niech motto, które wybrałem do dzisiejszego przemówienia inauguracyj-

nego, towarzyszy nam w rozpoczynającym się roku akademickim.

"QUOD FELIX FAUSTUM FORTUNA TUMQUE SIT"

Tradycyjnym uderzeniem trzy razy berłem w stolik JM Rektor otworzył rok akademicki 1998/99.

Premier Jerzy BUZEK swoje wystąpienie rozpoczął od wspomnień. Jako 17-latek sam rozpoczął studia na Politechnice Śląskiej inauguracyjną, która odbywała się wówczas w gmachu Wydziału Mechaniczno-Energetycznego przy ul. Kolarskiego w Gliwicach. Przypomniał rolę Politechniki Lwowskiej w tworzeniu w 1945 roku Politechniki Śląskiej. Podkreślił, że nazwiska wybitnych uczonych ze Lwowa stworzyły wielką tradycję, budowaną zwykle przez dziesiątki, a nawet setki lat. Gdy powstawała Uczelnia, miała dokumentować tożsamość narodową, później miała kształcić fachowców dla przemysłu, a teraz musi kształcić fachowców potrzebnych dla restrukturyzacji Śląska. Restrukturyzacja zaś oznacza dla tysięcy ludzi zmianę zawodu, zmianę sposobu życia i przyzwyczajzeń. Premier wyraził następnie zadowolenie, że Politechnika Śląska rozszerza swój zakres działania na inne miasta, przez co zbliża się do ludzi chcących się kształcić. W naszym regionie ciągle jeszcze bowiem występuje niedostatek wysoko kwalifikowanych kadr pracowniczych i osób z wyższym wykształceniem, którzy teraz są bardzo potrzebni, aby proces restrukturyzacji mógł się udać. Odpowiadając na apel JM Rektora o zwiększenie nakładów na szkolnictwo wyższe, Premier powiedział, że środowiskom akademickim ma do przekazania cztery dobre wiadomości, tj. że w przyszłym roku zostanie zahamowany spadek nakładów na naukę mierzony procentowym udziałem w produkcji krajowym brutto, że w roku bieżącym zaczyna działać system kredytów dla studentów, że także w tym roku zwiększa się dostępność do szkół wyższych poprzez uruchomienie nowych wyższych szkół zawodowych, oraz że w przyszłym roku zostaną dwukrotnie zwiększone nakłady na inwestycje w szkolnictwie wyższym. Studentom I roku Premier życzył, aby zdobywanie wiedzy dawało im satysfakcję, a Uczelnia przyniosła nie tylko szansę zdobycia ciekawego zawodu, ale także umiejętność współżycia z innymi ludźmi. Swoje wystąpienie Premier zakończył życzeniami, aby nowy rok akademicki był pomyślny dla całego środowiska akademickiego.

Immatrykulację kandydatów na studentów I roku poprowadził Prorektor ds. Dydaktyki prof. Wojciech ZIELIŃSKI. Uroczyste słuchowanie złożyli przedstawiciele reprezentujący

21 kierunków studiów, którzy najlepiej zdali egzamin wstępny, tj.:

- Bartłomiej ŚWIATOWSKI
- Hanna SMOLEC
- Arkadiusz KĘPA
- Magdalena KOZIEŁ
- Maciej KASPRZYKOWSKI
- Katarzyna USZOK
- Tomasz CZOGAŁA
- Piotr OGROCKI
- Katarzyna TWARDOCH
- Anna POLAKOWSKA
- Wirginia PYTLIK
- Teresa KASPRZYK
- Wioletta ROGULA
- Anna SĘDEK

naszej Uczelni, którzy złożą ślubowanie podczas uroczystości immatrykulacji na macierzystych wydziałach cała społeczność akademicka Politechniki Śląskiej życzy dużo zdrowia, wytrwałości, pogody ducha i wszelkiej pomyślności, a przede wszystkim zdobycia wszechstronnej wiedzy, dobrego przygotowania do zawodu oraz satysfakcji z udziału w życiu studenckim naszej Uczelni".

Następnie JM Rektor zwrócił się do pracowników, którzy w r.ak. 1997/98 nabyli prawa emerytalne, tymi słowami: "Droży Państwo, pozwólcie że w imieniu Senatu, całej społeczności akademickiej i swoim własnym złożę Państwu najserdeczniejsze podziękowania za wieloletnią

pracę wraz z życzeniami dobrego zdrowia i długich lat życia. Dzisiaj pragniemy dać wyraz naszej głębokiej wdzięczności za wieloletnią, pełną zaangażowania pracę dla dobra wspólnego Uczelni i jej społeczności akademickiej. Wierzę, że słowa te będą dla Państwa wyrazem naszego szacunku i uznania, jakim Was darzymy. Składając wyrazy głębokiego uszanowania życzę jednocześnie satysfakcji z osiągniętych rezultatów oraz wszelkiej pomyślności w życiu osobistym."

Pożegnanie emerytów, zgodnie z zapowiedzią JM Rektora, zaplanowano na spotkaniu w Sali Senatu, które odbędzie się z okazji Dnia Nauczyciela.

O wręczenie aktów przyznania stypendiów naukowych Ministra Edukacji Narodowej Prorektor ds. Dydaktyki poprosił Wiceministra prof. W. WINKLERA. Na rok akademicki 1998/99 stypendia te otrzymali: Sławomir CICHONSKI (RAu)

Po immatrykulacji

- Anna JÓZWA
- Grzegorz DZIATKIEWICZ
- Sebastian RICHTER
- Tomasz IGNASIAK
- Adam SZYMAŁA
- Roman REDCZUK

Aktu immatrykulacji dokonał JM Rektor przy wotrze "Gaude Mater Polonia", po czym Prorektor W. Zieliński wypowiedział te oto słowa: "Przez akt immatrykulowania zostaliście przyjęci do grona społeczności akademickiej Pol. Śl., nabywając prawa i przywileje, ale również obowiązki studenta wyższej uczelni. Zarówno Wam jak i Waszym koleżankom i kolegom studentom I roku wszystkich wydziałów, kierunków i rodzajów studiów

Wręczenie aktów przyznania stypendiów naukowych MEN

Anna DOBRZAŃSKA (ROZ)
Wojciech DOMAGAŁA (RCh)
Damian GAŚIOREK (RMT)
Nikodem KUŹNIK (RCh)
Marcin MICZEK (RMF)
Beata MORAK (RCh)
Grzegorz PALKA (RCh)
Anna ZWIĄZEK (ROZ)

Medal OMNIUM STUDIOBORUM OPTIMO (najlepszemu spośród absolwentów), ustanowiony uchwałą Senatu, został wręczony wraz z dyplomem trzem absolwentom. Z rąk JM Rektora otrzymali go:

- **mgr inż. Sebastian DEOROWICZ**, absolwent Wydziału Automatyki, Elektroniki i Informatyki (kierunek: Informatyka)
- **mgr inż. Aleksandra CHLIPAŁA**, absolwentka Wydziału Architektury (kierunek: Architektura i Urbanistyka)
- **mgr inż. Wojciech KEMPA**, absolwent Wydziału Matematyczno-Fizycznego (kierunek: Matematyka).

Po raz pierwszy, zgodnie z nowymi zasadami przyznawania nagród i wyróżnień studentom Politechniki Śląskiej, **absolwentom wyróżnionym takim medalem JM Rektor przyznał nagrodę I stopnia. Pozostałym najlepszym absolwentom wydziałów, wytypowanych przez dziekanów, JM Rektor przyznał nagrodę II stopnia.**

Nagrodę Rektora II stopnia otrzymali:

- mgr inż. Jacek BUJOK, absolwent Wydziału Chemicznego
- mgr inż. Roman KORAB, absolwent Wydziału Elektrycznego
- mgr inż. Marcin GMERSKI, absolwent Wydziału Górnictwa i Geologii
- mgr inż. Sebastian GAJEK, absolwent Wydziału Inżynierii Środowiska i Energetyki
- mgr inż. Grzegorz GOŁDA, absolwent Wydziału Mechanicznego Technologicznego
- mgr inż. Adam RYSZKO, absolwent Wydziału Organizacji i Zarządzania
- mgr inż. Grzegorz URNATÓWKA, absolwent Wydziału Inżynierii Materiałowej, Metalurgii i Transportu

Ponadto JM Rektor na wniosek Uczelnianego Zarządu Samorządu Studenckiego przyznał również nagrodę II stopnia mgr inż. Dariuszowi STOLARCZYKOWI, absolwentowi Wydziału Automatyki, Elektroniki i Informatyki za bardzo

dobrze wyniki w nauce oraz za aktywną działalność na rzecz środowiska studenckiego.

W dalszej części uroczystości **Prorektor ds. Organizacji i Rozwoju prof. Jan CHOJCAN** **powiadomił zebranych, że Prezydent RP przyznał 89 pracownikom Uczelni odznaczenia państwowe.**

Krzyż Oficerski Odrodzenia Polski przyznano prof. drowi hab. inż. Witoldowi GNOTOWI.

(wręczenie tego odznaczenia miało miejsce w MEN na spotkaniu w dniu 13 października z okazji Dnia Nauczyciela).

Podczas inauguracji wręczono natomiast:

Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski doc. mgr Kazimierzowi SZAJAJCE, za tajne nauczanie w okresie okupacji;

Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski wręczono:

prof. drowi hab.inż. Ernestowi CZOGALE

prof.nzw. w Pol.Śl. Czesławowi SAJDAKOWI
prof. drowi hab.inż. Janowi SKŁADZIENIOWI
prof. drowi hab.inż. Irenie STANECZKO-BARANOWSKIEJ

prof. drowi hab.inż. Jerzemu TOMECZKOWI
Odznaczenia wręczył Wicewojewoda Andrzej GAŁAŻEWSKI.

Złoty, Srebrny i Brązowy Krzyże Zasługi zostaną wręczone, jak zapowiedział Prorektor J. Chojcan, w innym terminie (nastąpiło to na spotkaniu z okazji Dnia Nauczyciela w dniu 13 października).

Medal Komisji Edukacji Narodowej otrzymało z rąk Wiceministra W. WINKLERA 13 pracowników, tj.:

dr Kazimiera HAMBERGER (za tajne nauczanie w okresie okupacji)

Po wręczeniu Medali Komisji Edukacji Narodowej

prof. Michał BODZEK
 prof. Sławomir KOŃCZAK
 prof. Edward KOSTOWSKI
 prof. Władysław MRÓZ
 prof. Jan NADZIAKIEWICZ
 dr inż. Eligiusz PASECKI
 dr inż. Jacek PIECZYRAK
 prof. Janusz PIOTROWSKI
 prof. Remigiusz SOSNOWSKI
 prof. Walery SZUŚCIK
 prof. Józef WOJNAROWSKI
 mgr inż. Karol WOLSKI

Nagrodę Ministra Edukacji Narodowej za rok 1997 otrzymali:

- dr hab.inż. Tadeusz PUSTELNY - za pracę habilitacyjną pt.: "Akustoelektryczna metoda badania własności elektrycznych i elektronowych obszaru przypowierzchniowego w półprzewodnikach. Badania półprzewodników grupy II-V".
- dr inż. Marcin KASPRZAK - za pracę doktorską pt.: "Analiza wybranych wysokoczęstotliwościowych falowników do nagrzewania indukcyjnego zbudowanych w oparciu o tranzystory MOSFET"
- dr inż. Zuzanna SIWY - za pracę doktorską pt.: "Transport jonowy przez membrany".

Nagrody zespołowe otrzymali:

- dr inż. Zofia CICHOWSKA - kierownik zespołu
- dr hab.inż. Marian PASKO
- dr inż. Zygmunt PIĄTEK
- dr hab.inż. Lesław TOPÓR-KAMIŃSKI - za podręczniki: "Wykłady z elektrotechniki teoretycznej", "Elektrotechnika ogólna"
- prof. dr hab.inż. Zbigniew J. CZECH - kierownik zespołu
 prof. George HAVAS
 dr inż. Bohdan S. MAJEWSKI - za współautorstwo monografii pt. "Perfect Hashing"
- prof. dr hab.inż. Ryszard KNOSALA - kierownik zespołu
 Dr sc. techn. Alois BREIING - za współautorstwo książki pt.: "Bewerten Technischer Systeme"
- prof. dr hab.inż. Józef OBER - kierownik zespołu
 mgr inż. Janusz HAJDA
 mgr inż. Michał JAMICKI
 mgr inż. Jacek LOSKA - za udział w opracowaniu systemu monitorowania ruchów gałki ocznej "OBER2"

Dyplomy przyznania nagrody MEN wręczył Wiceminister W. WINKLER.

Z okazji nowego roku akademickiego przyznano również odznaki "Zasłużonemu dla Politechniki Śląskiej", których wręczenie odbędzie się w innym terminie.

W tym roku wykład inauguracyjny pt. "Współczesne tendencje w rozwoju metod komputerowych w naukach stosowanych" wygłosił prof. dr hab.inż. Tadeusz BURCZYŃSKI. Część oficjalną zakończyła pieśń "Gaudeamus igitur", a następnie odbył się krótki występ artystyczny w wykonaniu Akademickiego Chóru Pol.Śl., Akademickiego Zespołu Muzycznego Pol.Śl. i Akademickiego Zespołu Tańca Pol.Śl. "Dąbrowiaczy". Po występie, gorąco oklaskiwanym przez zebranych, JM Rektor podziękował wszystkim obecnym za przybycie oraz wszystkim tym, którzy tę uroczystość przygotowali, a następnie zaprosił na tradycyjny toast. Uroczystość inauguracyjną zakończono życzeniami przy lampce wina.

Obecny na inauguracji **Premier prof. Jerzy BUZEK** w Księdze Pamiątkowej Uczelni wpisał te oto słowa: *"To wielka radość i satysfakcja wziąć udział w inauguracji roku akademickiego w mojej własnej, ukochanej Uczelni. Sto lat dla Politechniki Śląskiej! Wiele takich jak dotąd sukcesów!"*.

Z okazji inauguracji nowego roku akademickiego **Przewodniczący Komitetu Badań Naukowych prof. Andrzej WISZNIEWSKI**, który nie mógł wziąć udziału w uroczystości, wystosował do JM Rektora pismo następującej treści: *Magnificencjo, Wysoki Senacie, Panie i Panowie,*

W dniu, który otwiera nowy rok akademicki winniśmy uświadomić sobie, że wszyscy uczestniczymy w wielkim przewrocie cywilizacyjnym. Bowiem w coraz większym stopniu nasz świat jest kształtowany przez ekonomię wiedzy. To już nie tony wytapianej stali czy kilowatogodziny energii elektrycznej świadczą o bogactwie narodowym. Dziś decyduje o tym wiedza społeczeństwa oraz umiejętność przetwarzania i wykorzystywania informacji. Tym poważniejsze zadania stają przed tymi wszystkimi, którzy uczestniczą w procesie edukacyjnym. Tym większa odpowiedzialność spoczywa na naszych barkach.

Ja wiem, że zadania te przychodzi nam realizować w szczególnie trudnych warunkach. Wieleletnie zaniedbania inwestycyjne sprawiają, że sale wykładowe i laboratoria nie są w stanie pomieścić tych wszystkich, którzy pragną studiować. A jest ich - co szczególnie cieszy - coraz więcej. Niskie nakłady budżetowe stanowią nie lada przeszkodę w unowocześnianiu procesu dydaktycznego i w zapewnieniu warunków do prowadzenia badań naukowych. A tym czasem włączanie się Polski do struktur europejskich stwarza naszym naukowcom nowe wyzwania. W ostatecznym rozrachunku to od nich

będzie zależeć, jakie miejsce zajmie Polska wśród państw jednoczącej się Europy.

Panie i Panowie, w tym szczególnym dniu inauguracji nowego roku akademickiego życzę Wam najlepszych osiągnięć zarówno w nauczaniu jak i w badaniach naukowych. Życzę satysfakcji płynącej z poczucia dobrze wykonywanej pracy, tak ważnej dla naszego Kraju. Życzę wielu chwil radosnych, a wiem z własnego doświadczenia jak wspaniałą jest radość tworzenia.

Wznoszę toast za pomyślność pracowników i studentów Politechniki Śląskiej

Z wyrazami szacunku i przyjaźni.

Adresy z życzeniami dla społeczności akademickiej naszej Uczelni na ręce JM Rektora przesłali:

- Minister Gospodarki - Janusz STEINHOFF
- Minister Transportu i Gospodarki Morskiej - Eugeniusz MORAWSKI
- Wojewoda Katowicki - Marek KEMPSKI
- Prezes Oddziału PAN w Katowicach - Kornel GIBIŃSKI
- Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Gospodarki - Jan SZŁĄZAK

oraz rektorzy uczelni, parlamentarzyści i przedstawiciele jednostek gospodarczych.

Z okazji rozpoczęcia nowego roku akademickiego w dniu 5 października w Katedrze Św. Ap. Piotra i Pawła w Gliwicach została odprawiona **msza św. w intencji pracowników i studentów**, którą wspólnie z JE Ks. Biskupem Janem WIECZORKIEM koncelebrowali duszpasterze akademicki. W homilii poświęconej głoszeniu prawdy Ks. Biskup odwołał się do przykładu Ojca Świętego, którego 20-letni pontyfikat dostarczył wiele wskazówek, jak być wiernym prawdzie. Od środowiska akademickiego ludzie mają prawo oczekiwać głoszenia prawdy i realizowania jej w miłości do wszystkich ludzi. I taka winna być też ta postawa względem społeczeństwa i Ojczyzny, wobec Kościoła i całego świata - mówił Ks. Biskup. Podczas mszy św. Akademicki Chór Politechniki Śląskiej wykonał utwór "Et In Terra Pax", napisany specjalnie na zamówienie JM Rektora na uroczystość inauguracyjną. Jego kompozytorem jest prof. E. Bogusławski, prorektor Akademii Muzycznej w Katowicach.

O inauguracji w Politechnice Śląskiej pisała prasa regionalna. A oto tytuły w niektórych piśmiech: "Inauguracja roku akademickiego" (Gliwicki Gość Niedzielny), "Immatrykulacja w Zabrzu" (Dziennik Gliwicki), "54. Gaudeamus Politechniki Śląskiej" (Nowiny Gliwickie), "Pre-

mier na inauguracji" (Nowiny Zabrzeńskie), "Gaudeamus z premierem" (Trybuna Śląska). Krótkie programy poświęcone inauguracji wyemitowały również regionalne rozgłośnie radiowe i TVP Katowice.

SENAT

■ **XXII zwyczajne posiedzenie Senatu**, które odbyło się 26 października, rozpatrzyło: sprawę wyrażenia zgody o mianowanie na stanowisko profesora zwyczajnego 3 osób, sprawę zasięgnięcia opinii w związku z pierwszym mianowaniem na stanowisko profesora nadzwyczajnego 3 osób i sprawę zasięgnięcia opinii w związku z mianowaniem na stanowisko profesora nadzwyczajnego na czas nie określony jednej osoby. Ponadto Senat podjął uchwałę w sprawie tablicy upamiętniającej działalność Śląskich Technicznych Zakładów Naukowych w latach 1933-1972, wysłuchał informacji podsumowującej letnią sesję egzaminacyjną r.ak. 1997/98 i przedyskutował sprawę zasad doboru kandydatów na poszczególne kierunki studiów w roku ak. 1999/2000.

Otwierając posiedzenie JM Rektor powitał nowo wybranych przedstawicieli studentów w Senacie oraz pogratulował studentowi Adamowi DUDZIE ponownego wyboru na przewodniczącego Uczelnianego Samorządu Studenckiego. W posiedzeniu uczestniczyło 45 członków Senatu i 6 zaproszonych gości.

■ **Rozpatrzone 3 wnioski w sprawie mianowania na stanowisko profesora zwyczajnego:**

- **prof. dra hab.inż. Michała BODZKA** w Instytucie Wody i Ścieków (RIE)
- **prof. dra hab.inż. Jana SKŁADZIENIA** w Instytucie Techniki Ciepłej (RIE)
- **prof. dra hab.inż. Ryszarda KNOSALI** w Katedrze Technologii Maszyn i Zintegrowanych Systemów Wytwarzania (RMT).

Wnioski zreferowali Dziekani prof. R. WILK i prof. W. CHOLEWA. Pozytywne opinie w wymienionych sprawach przedstawił w imieniu Senackiej Komisji ds. Kadry Naukowej Prorektor prof. J. CHOJCAN.

Prof. M. Bodzek (tytuł naukowy profesora - 1994 r.) pracuje w Uczelni od 1963 r. Jego badania naukowe dotyczą technik membranowych i ich stosowania w rozwiązywaniu problemów ochrony środowiska. Szczególnie są związane z zastosowaniem procesów membranowych w technologii oczyszczania ścieków przemysto-

wych oraz uzdatnianiu wody, zastosowaniem ww. procesów w biotechnologii środowiskowej (immobilizacja enzymów na membranach, łączenie ultrafiltracji z reaktorami biologicznymi itp.) oraz metodami preparowania i charakteryzowania membran do ultrafiltracji. Po uzyskaniu tytułu naukowego profesora Jego dorobek naukowy został znacznie powiększony i obejmuje: 11 książek, monografii, podręczników i skryptów, 59 publikacji i 5 grantów KBN. Wypromował 3 doktorów, jest promotorem 3 otwartych przewodów doktorskich oraz sprawuje opiekę nad 3 słuchaczami studiów doktoranckich. Był recenzentem 16 prac doktorskich i jednej habilitacyjnej oraz jednego wniosku o tytuł naukowy profesora i 5 wniosków o powołanie na stanowisko profesora. Prowadzi zajęcia dydaktyczne z chemii sanitarnej, chemii fizycznej i z procesów membranowych. Od 1982 r. jest kierownikiem Zakładu Chemii Sanitarnej i Procesów Membranowych w Instytucie Inżynierii Wody i Ścieków Pol.Śl., a od 1989 r. pełni funkcję dyrektora tego Instytutu. W latach 1985-88 był zastępcą dyrektora Instytutu, a w latach 1987-90 prodziekanem ds. studiów dla pracujących. Obecnie pełni funkcję prodziekana ds. ogólnych. Przewodniczył Komitetowi Organizacyjnemu dwóch ogólnopolskich konferencji naukowych "Membrany i Procesy Membranowe w Ochronie Środowiska" (1995, 1997). Od 1968 r. jest członkiem Polskiego Towarzystwa Chemicznego, w którym od 1997 r. pełni funkcję przewodniczącego Sekcji Membranowej. Ponadto jest członkiem Polskiego Związku Inżynierów i Techników Sanitarnych oraz Europejskiego Towarzystwa Membranowego, w którym pełni funkcję członka Zarządu. Bierze również udział w pracach Sekcji Inżynierii Środowiska Komitetu Inżynierii Lądowej i Wodnej Wydziału IV PAN.

Prof. J. Składzień (tytuł naukowy profesora - 1996 r.) jest pracownikiem Uczelni od 1968 r. Od 1972 r. pracuje w Instytucie Techniki Ciepłej. W ramach pracy naukowej opracował m.in.: teorię pewnej klasy wymienników ciepła, jak też wymienników ciepła o szczególnej postaci, kompleksowy model matematyczny procesu mrożenia górotworu wraz z uogólnioną procedurą optymalizacyjną, koncepcję doboru parametrów pracy członu wysokotemperaturowego elektrowni MHD-parowej i numerycznego wyznaczania charakterystycznych parametrów wysokotemperaturowych spalin oraz - wraz z kierowanym przez siebie zespołem - oryginalny model przebiegu awarii wewnątrz obudów bezpieczeństwa reaktorów wodnych ci-

śnieniowych. Prowadzi zajęcia dydaktyczne z szeroko rozumianej techniki cieplnej. Wśród ważniejszych osiągnięć Jego pracy zawołać się: autorstwo monografii i rozprawy naukowej oraz 2 skryptów, współautorstwo skryptu oraz autorstwo lub współautorstwo 83 artykułów naukowych, z których 17 ukazało się za granicą lub w recenzowanych czasopismach ogólnokrajowych, autorstwo lub współautorstwo 61 referatów naukowych oraz udział w 70 pracach naukowo-badawczych. Jest współautorem jednego wdrożonego patentu i autorem wzoru użytkowego. Był promotorem 3 zakończonych przewodów doktorskich, aktualnie prowadzi jeden przewod. Opracował 8 recenzji prac doktorskich, jedną rozprawy habilitacyjnej i jedną recenzję o dorobku kandydata na stanowisko docenta kontraktowego. Był dziekanem Wydziału Mechanicznego Energetycznego (1990-93) oraz prodziekanem ds. dydaktycznych (1987-90). W Instytucie pełnił (1981-87) oraz pełni (od 1993 r.) funkcję zastępcy dyrektora. Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej, Polskiego Towarzystwa Naukowego Motoryzacji oraz członkiem - założycielem Polskiego Towarzystwa Nukleonicznego, w którym od r.1991 wchodzi w skład Zarządu Głównego.

Prof. R. Knosala (tytuł naukowy profesora - 1996 r.) jest pracownikiem Uczelni od 1974 r. Jest wybitnym specjalistą z zakresu zintegrowanych systemów wytwarzania. W ciągu niespełna 3 lat od nominacji wydatnie powiększył swój dorobek naukowy, który dotyczy nowoczesnej i aktualnej tematyki zarówno naukowej jak i możliwości zastosowania praktycznego. Jego dorobek naukowy obejmuje ponad 175 prac zespołowych, w tym książkę i podręcznik, 9 skryptów i 2 poradniki. Jest promotorem 5 zakończonych przewodów doktorskich oraz 12 aktualnie realizowanych. Opracował 107 recenzji, w tym jedną o tytuł naukowy profesora. Uczestniczył w realizacji 40 wieloetapowych, zespołowych prac naukowo-badawczych. Obecnie bierze udział w realizacji 8 prac naukowo-badawczych, jest kierownikiem 3 projektów badawczych promotorskich KBN, kierownikiem pracy badawczej w ramach niemieckiego projektu COMMET. Jest postrzegany jako bardzo dobry organizator konferencji naukowych, z których konferencje "CIM" oraz "Cylindry hydrauliczne" znalazły trwałe miejsce w kraju. Był współorganizatorem i kierownikiem zaocznych studiów doktoranckich (1992-97), a obecnie pełni funkcję kierownika dziennych studiów doktoranckich. W latach 1992-1998 był dodatkowo zatrudniony na stanowisku sekretarza na-

ukowego w jednostce badawczo-rozwojowej Centrum Mechanizacji Górnictwa KOMAG w Gliwicach, gdzie obecnie jest doradcą dyrektora. W roku akad. 1998/99 pełni dodatkowo obowiązki kierownika Katedry Inżynierii Produkcji w Politechnice Opolskiej. Od 1994 r. pełni funkcję kierownika Katedry Technologii Maszyn i Zintegrowanych Systemów Wytwarzania.

W głosowaniu Senat zaopiniował wszystkie wnioski pozytywnie. Wyniki głosowania były następujące: M. Bodzek - 42 "tak", 3 "nie", 0 "wstrz."; J. Składzień - 44 "tak", 0 "nie", 1 "wstrz."; R. Knosala - 41 "tak", 4 "nie", 0 "wstrz."

■ Następnie Senat wyraził opinie w sprawie pierwszego mianowania na stanowisko profesora nadzwyczajnego

- dra hab.inż. Wilhelma GORECKIEGO w Katedrze Budowy Maszyn (RMT)
- dra hab.inż. Mariana KOLARCZYKA w Instytucie Eksploatacji Złóż (RG)
- doc. dra hab.inż. Henryka WOŹNICY w Katedrze Nauki o Materiałach (RM)

Wnioski w tej sprawie, które zreferowali Dziekani prof. W. CHOLEWA, prof. M. DOLIPSKI i prof. Cz. SAJDAK, uzyskały wcześniej pozytywne opinie Senackiej Komisji ds. Kadry Naukowej, o czym poinformował jej przewodniczącą prof. J. CHOJCAN.

Dr hab.inż. W. Gorecki (doktorat z wyróżnieniem w Pol.Śl. - 1968 r., habilitacja w AGH - 1987 r.) jest zatrudniony na stanowisku profesora nadzwyczajnego w Politechnice Częstochowskiej od 1992 r. Jest absolwentem Wydziału Mechanicznego Pol.Śl. (1957 r.). Do 1993 r. pracował w Instytucie Żelaza w Gliwicach. Jego dorobek naukowy to 78 artykułów naukowych w czasopiśmie krajowych i zagranicznych, wiele publikacji zamieszczonych w licznych materiałach krajowych konferencji naukowych oraz imponująca liczba prac niepublikowanych w postaci raportów oraz ekspertyz i opinii. Jest współautorem 24 potwierdzonych wdrożeń o dużych efektach ekonomicznych. Większość wdrożeń dotyczy trudnych zagadnień walcowania stali stopowych, taśm i blach prądnicowych oraz silnikowych itp. Podstawą licznych wdrożeń są patenty i wzory użytkowe w liczbie 15, w tym patenty francuskie i amerykańskie. Jest znanym popularyzatorem wiedzy technicznej, zatrudnianym m.in. przez jednostki ONZ i UNIDO.

Dr hab.inż. M. Kolarczyk (doktorat - 1980 r., habilitacja - 1993 r.) pracuje w Uczelni od 1972 r. W latach 1969-72 pracował w KWK "Marcel".

W pracy naukowo-badawczej zajmuje się przewietrzaniem podziemnych zakładów górniczych, zwalczaniem zagrożeń cieplnego, gazowego i pożarowego oraz organizacją i taktyką prowadzenia podziemnych akcji ratowniczych w tych zakładach górniczych.

Jego dorobek naukowy obejmuje: 18 artykułów w periodykach krajowych, 2 artykuły w periodykach zagranicznych, 13 referatów na konferencjach krajowych, 26 referatów na konferencjach zagranicznych oraz 7 komunikatów naukowych. W ramach badań naukowych współpracuje z licznymi krajowymi i zagranicznymi ośrodkami badawczymi (zagraniczne: DPI Donieck - Ukraina, VST - TU Koszyce - Słowacja, VSB - TU Ostrawa - Czechy, MGVI Sofia - Bułgaria, VSG Petrosani - Rumunia, GGI St. Petersburg - Rosja, MBGTF Kijów - Ukraina). Jest opiekunem naukowym dwóch słuchaczy studium doktoranckiego i promotorem w jednym otwartym przewodzie doktorskim. Od 1996 r. jest przewodniczącym Uczelnianej Komisji Wyborczej, wcześniej był członkiem tej Komisji.

Od 1969 r. jest członkiem Komisji ds. Przewietrzania, Klimatyzacji i Zagrożeń Pożarowych w Podziemnych Zakładach Górniczych powołanej przez prezesa WUG i członkiem Zespołu Doradców ds. Zwalczania Zagrożeń Naturalnych przy Zarządzie GSW S.A., a od 1981 r. rzeczoznawcą SITG.

Doc. dr hab.inż. H. Woźnica (doktorat - 1973 r., habilitacja - 1979 r.) jest pracownikiem Uczelni od 1967 r. Na stanowisku docenta pracuje od 1980 r. Problematyka naukowa, którą się zajmuje obejmuje zagadnienia o charakterze poznawczym i użytkowym z dziedziny metaloznawstwa, głównie stali stopowych, jak również wpływu obróbki cieplnej na strukturę i właściwości metali. Efektem Jego działalności naukowej jest dorobek publikacyjny obejmujący łącznie 41 artykułów w czasopiśmie naukowo-technicznych oraz materiałach konferencyjnych. Jest autorem lub współautorem 5 patentów. Wykonał 38 opracowań dla zakładów produkcyjnych i badawczych. Jest autorem podręcznika akademickiego i współautorem książki. Prowadził zajęcia dydaktyczne z metaloznawstwa, technologii obróbki cieplnej i tworzyw metalicznych. Obecnie wyklada podstawy nauki o materiałach oraz podstawy materiałoznawstwa. Jest promotorem 2 zakończonych prac doktorskich. Odbył kilka staży zagranicznych (Sztokholm - 1975 r., Moskwa - 1977 r., 1980 r., Tokio - 1977 r.). Obecnie jest kierownikiem projektu celowego. Przez 3 kadencje pełnił funkcję prodziekana, był sekretarzem Re-

dakcji Archiwum Nauki o Materiałach i kierownikiem Laboratorium Środowiskowego

Wnioski Senat zaopiniował pozytywnie, a wyniki głosowania były następujące: W. Gorecki - 36 "tak", 6 "nie", 2 "wstrz."; M. Kolarczyk - 43 "tak", 1 "nie", 1 "wstrz."; H. Woźnica - 38 "tak", 5 "nie", 2 "wstrz."

■ **Wniosek w sprawie mianowania na stanowisko profesora nadzwyczajnego na czas nie określony dra hab.inż. Jerzego OKRAJNIEGO w Katedrze Mechaniki i Technologii Przeróbki Plastycznej (RM) przedstawił Dziekan prof. Cz. SAJDAK**

Pozytywną opinię w tej sprawie wyraził w imieniu Komisji Senackiej prof. J. CHOJCAN.

Dr hab.inż. J. Okrajni (doktorat - 1982 r., habilitacja - 1988 r.) rozpoczął pracę w Uczelni w 1974 r. Specjalizuje się w zagadnieniach mechaniki materiałów, a w szczególności w problematyce zmęczenia, pękania i prognozowania trwałości materiałów poddanych oddziaływaniu zmiennych obciążeń i pól temperatur. Jego dorobek naukowy obejmuje 115 publikacji, 74 referatów i współautorstwo 2 skryptów. Był kierownikiem grantu KBN, obecnie kieruje nowym zadaniem badawczym zleconym przez KBN. Po mianowaniu na stanowisko profesora obszar Jego zainteresowań uzupełniły zagadnienia biomechaniki. Z tej problematyki opublikował kilkanaście prac oraz zorganizował interdyscyplinarną konferencję naukową. Prowadzi zajęcia dydaktyczne z mechaniki materiałów i mechaniki warstwy wierzchniej. Był promotorem pracy doktorskiej, obecnie prowadzi dwa przewody doktorskie. Pełnił obowiązki kierownika Zakładu Mechaniki Materiałów w Instytucie Inżynierii Materiałowej Pol.Śl. (1989-91), a od 1994 r. jest kierownikiem Zakładu Mechaniki Materiałów w Katedrze Mechaniki i Technologii Przeróbki Plastycznej. Wniosek został zaopiniowany pozytywnie (43 "tak", 2 "nie", 0 "wstrz.")

■ **Prorektor ds. Nauki prof. R. SOSNOWSKI poinformował Senat o piśmie Zarządu Stowarzyszenia Absolwentów i Przyjaciół Śląskich Technicznych Zakładów Naukowych w Katowicach, które skierowano do JM Rektora.** Zarząd zwrócił się z prośbą o wyrażenie zgody na zorganizowanie w listopadzie br. uroczystości wmurowania tablicy upamiętniającej działalność naukową ŚTZN w latach 1933-72 na terenie obecnego Wydziału Inżynierii Materiałowej, Metalurgii i Transportu przy ul. Kraśńskiego 8 w Katowicach. Tablica byłaby zamontowana na filarze zewnętrznej, frontowej czę-

ści budynku. Pełna dokumentacja w tej sprawie została przekazana Senackiej Komisji ds. Godności Honorowych, która zaopiniowała wniosek pozytywnie. Pozytywną opinię w tej sprawie wyraził również Dziekan prof. Cz. Sajdak.

W głosowaniu Senat podjął jednogłośnie stosowną uchwałę, akceptującą powyższe zamierzenie.

■ **Prorektor ds. Dydaktyki prof. W. ZIELIŃSKI omówił szczegółowe materiały związane z letnią sesją egzaminacyjną w r.ak. 1997/98, które dostarczono członkom Senatu (obszernie na ten temat piszemy w rubryce DYDAKTYKA).** Z wypowiedzi Prorektora wynikają następujące wnioski:

- sprawność studiów w porównaniu z rokiem ubiegłym wzrosła;
- na studiach inżynierskich sprawność jest lepsza niż na studiach magisterskich;
- wskaźnik obrony prac dyplomowych jest nie zadowalający;
- sprawność na I roku studiów jest nadal bardzo niska (sytuację może poprawić wprowadzenie rekrutacji na podstawie sprawdzianów).

Następnie Prorektor poinformował o wielkości obciążenia dydaktycznego w Uczelni (w sumie w r.ak. 1997/98 - 632 448 godzin efektywnych, w tym 264 064 laboratoriów).

W porównaniu z rokiem ubiegłym nastąpił wzrost liczby grupogodzin o ok. 5% przy wzroście liczby studentów o ok. 10%.

JM Rektor - ustosunkowując się do przedstawionych informacji stwierdził, że pozytywne zmiany wielu wskaźników cieszą, niepokoją natomiast stosunkowo wysokie wskaźniki wpisów warunkowych.

■ **W następnym punkcie przeprowadzono dyskusję sondażową w sprawie sposobu naboru kandydatów na studia w r.ak. 1999/2000.** Celem dyskusji było wypracowanie stanowiska w sprawie, która będzie musiała być rozstrzygnięta na następnym posiedzeniu Senatu. W dyskusji wypowiedziało się 13 członków Senatu. Przedstawiciele dwóch wydziałów wyrazili wolę przeprowadzenia naboru kandydatów na podstawie konkursu świadectw. Sprawą zasadniczą - jak powiedział Prorektor prof. W. ZIELIŃSKI - jest zatem odpowiedź na pytanie, czy utrzymać w Uczelni jednolity system naboru na podstawie sprawdzianu. Drugim tematem dyskusji był problem matur łączonych z egzaminem wstępnym przy założeniu, że nabór na studia dzienne odbywałby się na podstawie sprawdzianów.

■ **W sprawach bieżących i wolnych wnioskach wypowiedzieli się:**

- JM Rektor prof. B. POCHOPIEŃ zaprosił na wcześniej zapowiedziane spotkanie z dzie-

kanami oraz złożył gratulacje prof. E. Świłońskiemu z powodu wybrania Go na przewodniczącego Zarządu Polskiego Towarzystwa Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej. JM Rektor poinformował również o spotkaniu rektorów uczelni śląskich z Premierem J. Buzkiem.

- Prorektor prof. J. CHOJCAN omówił sprawy związane z dostosowaniem się Uczelni do ustawy o zamówieniach publicznych w zakresie zakupu sprzętu komputerowego i standardowego oprogramowania. Wszystkie zakupy dokonywane będą w drodze przetargu.
- Prorektor prof. R. SOSNOWSKI poinformował o posiedzeniu Konferencji Rektorów Uczelni Technicznych w Rzeszowie (szczegóły - p. KRONIKA REKTORSKA).
- Prorektor prof. W. ZIELIŃSKI poinformował o pracach Senackiej Komisji Budżetowej nad systemem kredytowym dla studentów oraz o posiedzeniu prorektorów uczelni technicznych (o posiedzeniu piszemy w KRONICE REKTORSKIEJ).
- Dyrektor W. WYDRYCHIEWICZ omówił sprawy związane z reorganizacją służby zdrowia. Uczelnia, w wyniku wielomiesięcznych negocjacji z Władzami Miasta, uzyskała zgodę na wyodrębnienie z Zakładu Lecznictwa Ambulatoryjnego w Gliwicach samodzielnego podmiotu, tj. Przychodni Akademickiej. W skład tej jednostki będą wchodziły Przychodnia Stomatologiczna przy ul. M. Strzody, Przychodnia Zdrowia przy ul. Moniuszki i Przychodnia Zdrowia przy ul. Zwycięstwa. Przychodnia Akademicka będzie jednostką otwartą, obejmującą również osoby spoza Uczelni.

KRONIKA REKTORSKA

■ W inauguracjach nowego roku akademickiego 1998/99 w innych uczelniach uczestniczyli:

- Rektor B. POCHOPIEŃ w Politechnice Warszawskiej, Politechnice Wrocławskiej i Politechnice Opolskiej;
- Prorektor J. CHOJCAN w Akademii Wychowania Fizycznego w Katowicach;
- Prorektor R. SOSNOWSKI w Uniwersytecie Śląskim, Akademii Górniczo-Hutniczej i Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach;
- Prorektor W. ZIELIŃSKI w Politechnice Częstochowskiej, Śląskiej Akademii Medycznej i Akademii Muzycznej w Katowicach;

- Dziekan T. RODACKI w Filii Politechniki Łódzkiej w Bielsku-Białej.

■ 8 października br. odbyło się u Prorektora ds. Dydaktyki spotkanie z Dyrektorem "Mostostalu-Zabrze", w którym uczestniczyli Dziekani Wydziałów Budownictwa i Mechanicznego Technologicznego. Tematem spotkania było uściślenie warunków współpracy (na mocy porozumienia zawartego 14 lipca br.) między Politechniką Śląską a Mostostalem.

■ 12 października br. odbyła się piąta inauguracja roku akademickiego w IHI Zittau oraz posiedzenie Rady Instytutu. W inauguracji i obradach Rady wziął udział Wiceminister W. WINKLER oraz Prorektor W. ZIELIŃSKI.

■ 14 października br. Prorektor W. ZIELIŃSKI otworzył III Gliwickie Targi "KADRY INŻYNIERSKIE'98", w których w ciągu dwóch dni prezentowało się ponad 30 firm. Targi współorganizowane przez Biuro Karier Studentów cieszyły się dużym zainteresowaniem studentów i absolwentów nie tylko naszej Uczelni (szerzej o Targach piszemy w innym miejscu).

■ W dniach 19-20 października br. w Politechnice Poznańskiej odbyła się narada prorektorów wyższych szkół technicznych, na której opracowano założenia jednolitego systemu punktów kredytowych w polskich uczelniach technicznych. Przyjęto stanowisko w sprawie zarządzenia dotyczącego wystawiania w szkołach średnich kopii świadectw maturalnych z mocą oryginału oraz stanowisko w sprawie zarządzenia Ministra Zdrowia dotyczącego badań kandydatów na studia. Przedyskutowano również problemy związane z wprowadzeniem pomocy materialnej dla studentów w postaci kredytów. W radzie uczestniczył Prorektor W. ZIELIŃSKI.

■ W dniach 21-22 października br. Prorektor W. ZIELIŃSKI reprezentował Politechnikę Śląską w obchodach 50-lecia Polskich Odczynników Chemicznych.

■ W dniach 22-24 października br. odbyła się Konferencja Rektorów Polskich Uczelni Technicznych. Gospodarzem Konferencji była Politechnika Rzeszowska, a naszą Uczelnię reprezentował Prorektor ds. Nauki R. SOSNOWSKI. Wiceminister MEN prof. Jerzy Zdrada poinformował, że wprowadzenie w życie nowej Ustawy "Prawo o Szkolnictwie Wyższym", przewidziane jest od 1 października 2000 roku. Przygotowywany obecnie projekt ministerialny ma być poddany pod dyskusję w marcu

1999 roku. Informacje Ministra J. Zdrady dotyczące budżetu na 1999 rok zostały potwierdzone w ostatnich wystąpieniach Premiera Rządu RP prof. J. Buzka. Zakłada się ponad 11% realnego wzrostu nakładów na szkolnictwo wyższe i podwojenie nakładów na inwestycje w szkolnictwie wyższym.

Przewodniczący KBN prof. A. Wiszniewski przedstawił informacje o finansach Komitetu. Pełny priorytet w 1999 r. uzyskują inwestycje zarówno aparaturowe jak i budowlane. Nakłady rosną tu o 50%. Znamionym jest, że w sposób istotny rosną również nakłady (o 20%) na projekty celowe.

Bardzo nieznacznie (o 10%) wzrosną nakłady na badania statutowe (BK). Podział tych funduszy na dziedziny wiedzy będzie dokonany wg algorytmu uwzględniającego "zatrudnienie i pracochłonność" (algorytm profesora Taniewskiego). Wewnątrz zespołów podział nastąpi wg nowego systemu oceny parametrycznej.

Wielkim wyzwaniem dla polskiej nauki i polskich wyższych uczelni będzie V Program Ramowy Badań i Rozwoju Technologicznego Unii Europejskiej.

KBN wpłacił w imieniu Polski konieczną składkę. Reszta zależy od jakości złożonych aplikacji i oceny komisji Unii Europejskiej.

W pierwszym roku finansowania projekty zakwalifikowane w Brukseli otrzymają dodatkowe dofinansowanie z KBN, równe dofinansowaniu z Unii Europejskiej, z możliwością przeznaczenia funduszy na honoraria. Projekty, które w Brukseli otrzymają ocenę pozytywną, a nie otrzymają finansowania, mogą liczyć na dofinansowanie z KBN na przygotowanie poprawionej wersji aplikacji.

Przedmiotem dyskusji był również system punktów kredytowych w krajowych Uczelniach Technicznych. Z niewielkimi korektami zaaprobowano "Stanowisko Konferencji Prorektorów ds. Nauczania Uczelni Technicznych".

Konferencja przyjęła 3 dokumenty, których treść przedstawiamy niżej.

**STANOWISKO
Konferencji Rektorów
Polskich Uczelni Technicznych
z dnia 24.10.1998 r.**

w sprawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 5 września 1997 r., dotyczącego wydawania absolwentom szkół średnich świadectwa dojrzałości oraz dwóch odpisów na prawach oryginału.

Rozumiejąc potrzebę utrzymania zasady trzech egzemplarzy świadectwa dojrzałości (oryginał i dwa odpisy), uprawniających do ubiegania się

o przyjęcie na studia, Rektorzy wnoszą wprowadzenie wymagania ustalającego, że do przyjęcia na studia uprawnia jedynie oryginał złożony przez kandydata do dnia 15 sierpnia w wybranej przez niego uczelni.

Taka procedura nie zmniejszy uprawnień kandydatów na studia, ograniczy natomiast liczbę miejsc blokowanych, a w konsekwencji nie wykorzystywanych na poszczególnych kierunkach studiów.

**STANOWISKO
Konferencji Rektorów
Polskich Uczelni Technicznych
z dnia 24.10.1998 r.**

w sprawie rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 15 września 1997 r., dotyczącego badań lekarskich studentów i kandydatów na studia.

Rektorzy wnoszą zawieszenie ww. rozporządzenia oraz podjęcie działań legislacyjnych zmierzających do zmiany uregulowań w części dotyczącej badań lekarskich studentów i kandydatów na studia.

**POSTANOWIENIE
Konferencji Rektorów
Polskich Uczelni Technicznych
z dnia 24.10.1998 r.**

Kierując się intencją podnoszenia jakości studiów oraz poszerzenia możliwości wyboru dla studentów, a także w celu stworzenia warunków do studiowania poza macierzystą uczelnią, rektorzy - członkowie KRPUT, po zapoznaniu się z opracowaniem przygotowanym przez prorektorów uczelni technicznych dotyczącym elastyczności systemu studiów i zasad systemu punktowego, po dyskusji i wprowadzeniu poprawek, postanawiają przyjąć to opracowanie jako podstawę do przygotowania przez prorektorów ds. nauczania projektu wielostronnego porozumienia rektorów w sprawach wspólnych standardów elastyczności studiów oraz zasad systemu punktowego.

Rektorzy postanawiają podpisać to porozumienie na najbliższym posiedzeniu Konferencji w styczniu 1999 r.

■ 24 października JM Rektor B. POCHOPIEŃ uczestniczył w spotkaniu Regionalnego Porozumienia Rektorów Uczelni Akademickich z Premierem RP Jerym BUZKIEM. Omawiano problemy szkolnictwa wyższego i nauki w regionie śląskim. Premier przedstawił ostatnie decyzje budżetowe rządu.

■ 24 października br. jubileusz 50-lecia obchodziło Górnośląskie Centrum Edukacyjne w Gli-

wicach powstałe z połączenia Technikum Chemicznego i Technikum Mechanicznego. W uroczystości wziął udział Prorektor W. ZIELIŃSKI.

■ 27 października br. delegacja Politechniki Śląskiej w składzie Prorektor W. ZIELIŃSKI i Dziekani lub Prodziekani Wydziałów RAu, RCh, RMT, ROZ, złożyła wizytę w firmie Unilever w Katowicach-Szopienicach, gdzie z kierownictwem firmy omówiono zasady współpracy dydaktycznej i naukowej.

■ 29 października br. w Gliwicach odbyło się oficjalne otwarcie fabryki Opla w Gliwicach w obecności Prezydenta RP, przedstawicieli rządu i władz wojewódzkich. Politechnikę Śląską reprezentowali Prorektorzy R. SOSNOWSKI i W. ZIELIŃSKI. Uczelnia nasza współpracuje z General Motors Poland i firmą Opel od momentu podjęcia decyzji o budowie fabryki w Gliwicach. Łączymy duże nadzieje na dalszą owocną współpracę.

■ 29 października br. odbyło się w Katowicach posiedzenie Rady Założycielskiej Śląskiej Akademickiej Sieci Komputerowej, w którym ze strony Politechniki Śląskiej uczestniczyli: JM Rektor B. POCHOPIEŃ, Dyrektor Administracyjny W. WYDRYCHIEWICZ i Pełnomocnik Rektora ds. Komputeryzacji K. NAŁĘCKI. Posiedzenie poświęcone było aktualnym sprawom związanym z realizacją ŚASK.

TYTUŁ NAUKOWY STOPNIE I STANOWISKA

■ Tytuł profesora

Prezydent RP nadał tytuł naukowy profesora nauk technicznych z dniem 22.10.98 r. pani **prof. dr hab.inż.arch. Elżbiecie NIEZABITOWSKIEJ** z Katedry Architektury i Metodyki Projektowania.

■ Stanowisko profesora nadzwyczajnego

JM Rektor mianował na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Politechnice Śląskiej na czas określony (od 1.10.1998 r. do 30.09.2003 r.) następujące osoby:

- **dr hab.inż. Andrzej ŚWIĄTKIEWICZ (RB)**
- **dr hab.inż. Jan THULLIE (RCh)**

■ Habilitacje

Stopień naukowy doktora habilitowanego uzyskali:

- **dr inż. Zdzisław DUDA** (ur. 10.08.1953 r. w Wyszkuwie) z Instytutu Automatyki Pol.Śl.

w zakresie automatyki i robotyki; uchwała RAu-12.05.98 r., zatwierdzenie przez CK ds. TNiSN - 28.09.98 r.

- **dr Roman KUZIĄK** (ur. 01.01.1955 r. w Świnnej) z Instytutu Metalurgii Żelaza w Gliwicach w zakresie inżynierii materiałowej; uchwała RM-17.03.98 r., zatwierdzenie przez CK ds. TNiSN - 28.09.98 r.
- **dr inż. Ewaryst TKACZ** (ur. 31.10.1958 r. we Wrocławiu) z Instytutu Elektroniki Pol. Śl. w zakresie biocybernetyki i inżynierii biomedycznej; uchwała PAN-20.04.98 r., zatwierdzenie przez CK ds. TNiSN - 28.09.98 r.

■ Doktoraty

Stopień doktora nauk uzyskali:

- **mgr inż. Wiesław PAMUŁA** (ur. 05.01.1957 r. w Katowicach) z Instytutu Transportu Pol.Śl.; temat pracy - "Wykorzystanie aproksymacji fraktalowej do reprezentacji informacji obrazowej", promotor - prof. dr hab.inż. Jan PIECHA, RAu - 06.10.98 r.
- **mgr inż. Paweł PYK** (ur. 21.04.1967 r. w Kielcach) z Institute RESEARCH-Davos, Szwajcaria; temat pracy - "Synteza sterowania mieszaną populacją komórkową za pomocą zmian stężenia aminokwasów", promotor - prof. dr hab.inż. Andrzej ŚWIERNIAK, RAu - 06.10.98 r., z wyróżnieniem
- **mgr inż. Dymitr CZECHOWICZ** (ur. 04.03.1966 r. w Koninie) z Instytutu Chemii i Technologii Organicznej; temat pracy - "Badania nad zintegrowanym procesem przemiany metanu i benzyny do etylenu", promotor - prof. dr hab.inż. Marian TANIEWSKI, RCh - 14.10.98 r., z wyróżnieniem
- **mgr inż. Julita MROWIEC-BIAŁOŃ** (ur. 30.07.1955 r. w Parzymiechach) z Instytutu Inżynierii Chemicznej PAN w Gliwicach; temat pracy - "Nowe adsorbenty pary wodnej - otrzymywanie, właściwości adsorpcyjne i strukturalne", promotor - prof. dr hab.inż. Andrzej JASTRZĘBSKI, RCh - 14.10.98 r.

Gratulacje

WRĘCZENIE ODZNACZEŃ PAŃSTWOWYCH

13 października br. w Sali Senatu odbyło się uroczyste wręczenie odznaczeń państwowych. Odznaczenia wręczał Wicewojewoda Katowicki Andrzej GAŁAŻEWSKI w towarzystwie JM Rektora Bolesława POCHOPIENIA i Prorektorów Jana CHOJCANA i Wojciecha ZIELIŃSKIEGO. Wręczono 10 Złotych Krzyży Zasługi, 36 Srebrnych i 22 Brązowe Krzyże Zasługi. Niżej prezentujemy listę pracowników od-

znaczonych i jednocześnie składamy im serdeczne gratulacje.

ZŁOTY KRZYŻ ZASŁUGI - po raz drugi

Dr hab.inż. Michał PALICA prof.nzw. w Pol.Śl. (RCh)

*JM Rektor wita zaproszonych do Sali Senatu;
drugi z lewej Wicewojewoda Andrzej Gałazewski*

ZŁOTY KRZYŻ ZASŁUGI

Dr inż. Andrzej CZAPLA (RAu)

Dr inż. Tadeusz GRABOWIECKI (RAu)

*Złoty Krzyż Zasługi otrzymuje
dr inż. Tadeusz Grabowiecki*

Dr inż. Henryk KLETA (RG)

Prof. dr hab.inż. Krzysztof KLUSZCZYŃSKI (RE)

Dr hab.inż. Kazimierz KŁOSEK prof. nzw. w Pol.Śl. (RB)

Dr hab.inż. Joachim KOZIOŁ prof.nzw. w Pol.Śl. (RIE)

Mgr Danuta MOLENDĄ (ADM - gł. specjal.)

Dr inż.arch. Jacek RYBARKIEWICZ (RAr)

Dr hab. Tadeusz WIECZOREK prof.nzw. w Pol.Śl. (RM)

SREBRNY KRZYŻ ZASŁUGI

Dr inż. EWA BIELIŃSKA (RAu)

Dr inż. Andrzej BŁONAROWICZ (RAu)

Inż. Elżbieta BRZOZOWSKA (RM - specjal.)

Dr inż. Szymon CIURA (RE)

Mgr inż. Janina CZARNECKA (OGI)

Mgr Beata CZOLKA (SPNJO)

Dr inż. Jerzy DĄBROWSKI (RAu)

Maria DRELICHOWSKA (RAu - st. technik)

Dr inż. Zdzisław DUDA (RAu)

Dr inż. Stanisław DUŻY (RG)

Dr inż. Adam FIC (RIE)

Dr inż. Zdzisław FILUS (RAu)

Dr inż. Andrzej GIERCZYCKI (RCh)

Dr inż. Andrzej HŁAWICZKA (RAu)

Dr inż. Jerzy IHNATOWICZ (RAu)

Mgr inż. Henryk JAKUBIEC (RAu - specjal.)

Dr inż. Władysław KALIŃSKI (RMT)

Dr inż. Jadwiga KROP (RCh)

Dr inż. Alicja KUREK (RM)

Dr inż. Andrzej KWIECIEŃ (RAu)

Maria LUDERA (ADM - sam. ref.)

Prof. dr hab.inż. Ewa MAJCHRZAK (RMT)

Dr Wojciech MOCZULSKI (RMT)

Dr inż. Ginter NAWRAT (RCh)

Dr inż. Zbigniew OGONOWSKI (RAu)

Dr hab.inż. Jerzy PIOTROWSKI prof. nzw. w Pol.Śl. (RCh)

Dr inż. Maria PROBIERZ (RG)

Dr hab.inż. Tadeusz PUSTELNY (RMF)

Dr inż. Jerzy RACZEK (RCh)

Dr inż. Henryk RUSINOWSKI (RIE)

Dr hab.inż. Stanisław SERKOWSKI prof. nzw. w Pol.Śl. (RM)

Dr inż. Krzysztof SKUTIL (RCh)

Dr hab.inż. Paweł SOWA (RE)

Dr inż. Ewa STARZEWSKA-KARWAN (RAu)

Dr inż. Eugeniusz WRÓBEL (RAu)

Dr inż. Antoni ZAJDEL (RIE)

BRAZOWY KRZYŻ ZASŁUGI

Henryk BAZAN (RAu - konstr.)

Dr inż. Leszek BLACHA (RM)

Mgr Jolanta BOGUĆKA (RE - specjal.)

Dr inż. Roman BUKOWSKI (RMF)

Mgr inż. Andrzej CZYŻ (RAu - specjal.)

Dr inż. Piotr GAWRON (RMF)

Mgr inż. Elżbieta HAWLING (OGI - specjal.)

Maria KNAPIK (RAu - sam. ref.)
 Mgr Krystyna KRUCZAŁA (Bibl. Gł. - st. kustosz)
 Dr inż. Ryszard MACELUCH (RAu)
 Mgr inż. arch. Jacek MISTUR (RAR)
 Mgr inż. Henryk ROMANOWSKI (RAu - specjal.)
 Dr inż. arch. Krzysztof ROSTAŃSKI (RAR)
 Mgr Halina RYCHLICKA (RAu - specjal.)
 Szcześław STASIAK (RB - st. technik)
 Maria SZCZECIŃSKA (RAu - sam. ref.)
 Dr inż. Elżbieta SZPONAR-REGULSKA (RAR)
 Joachim SZYMAŃSKI (RAu - specjal.)
 Mgr Cecylia WILCZEK (RG - specjal.)
 Aniela WINIARSKA (RE - sam. ref.)
 Dr inż. Anna ŻAK (RB)
 Krystyna ŻYŁA (RAu - sam. ref.)

NAGRODA WYDZIAŁU III PAN

Absolwent Wydziału Chemicznego Politechniki Śląskiej **dr inż. Andrzej MATUSZOWICZ** (magisterium z chemii w roku 1992, doktorat z wyróżnieniem w roku 1998) otrzymał prestiżową nagrodę za cykl wyróżniających się prac naukowych w zakresie nauk chemicznych, opublikowanych w okresie ostatnich 3 lat, to jest w latach 1996-98.

Nagroda ta jest przyznawana przez Specjalną Komisję Nagród Wydziału III PAN tylko jednemu wybranemu, najlepszemu kandydatowi w wieku do 40 lat, zgłoszonemu przez uczelnie wyższe, instytuty badawcze lub placówki PAN w danym roku.

Członek rzeczywisty PAN prof. Zbigniew Jedliński w liście do Prorektora ds. Dydaktyki naszej Uczelni wyraził następującą opinię: *"Fakt, że takie unikalne wyróżnienie w roku 1998 otrzymał absolwent Politechniki Śląskiej świadczy o wysokim poziomie nauczania na Wydziale Chemicznym tej Uczelni"*.

DYDAKTYKA

■ Sprawozdanie z sesji letnio-jesiennej r. ak. 1997/98

Dane liczbowe, które prezentujemy niżej, pochodzą z 30 września 1998 r.

• Studia dzienne magisterskie

Liczba osób wpisanych na semestr letni - 10 387
 Liczba osób, które zaliczyły całkowicie semestr letni - 6 854 (66,0%)
 Liczba osób warunkowo wpisanych na semestr zimowy - 2 644 (25,5%)
 Liczba osób skreślonych - 356 (3,4%)
 Liczba osób wpisanych ostatecznie na semestr zimowy - 9 916 (95,5%)

Kierunki studiów o najwyższej sprawności (bez wpisów warunkowych):

- Matematyka - 96,2%
 - Zarządzanie i Marketing (Gliwice) - 90,6%
 - Informatyka - 88,5%

Kierunki studiów o najniższej sprawności (bez wpisów warunkowych):

- Górnictwo i Geologia - 31,0%
 - Architektura i Urbanistyka - 33,1%
 - Inżynieria Materiałowa - 39,4%

Kierunki studiów o najwyższym wskaźniku skreśleń:

- Inżynieria Materiałowa - 9,3%
 - Górnictwo i Geologia - 7,5%
 - Inżynieria Chemiczna i Procesorowa - 7,5%

• Studia dzienne inżynierskie

Liczba osób wpisanych na semestr letni - 1 693
 Liczba osób, które zaliczyły całkowicie semestr letni - 1 243 (73,4%)

Liczba osób warunkowo wpisanych na semestr zimowy - 249 (14,7%)

Liczba osób skreślonych - 68 (4,0%)

Liczba osób wpisanych ostatecznie na semestr zimowy - 1 596 (94,3%)

Kierunki studiów o najwyższej sprawności (bez wpisów warunkowych):

- Zarządzanie i Marketing (Rybnik) - 94,7%
 - Matematyka - 94,5%
 - Fizyka Techniczna - 81,5%

Kierunki studiów o najniższej sprawności (bez wpisów warunkowych):

- Inżynieria Materiałowa - 39,6%
 - Mechanika i Budowa Maszyn (RIE) - 41,7%
 - Metalurgia - 50,0%

Kierunki studiów o najwyższym wskaźniku skreśleń:

- Mechanika i Budowa Maszyn (RMT) - 8,0%
 - Budownictwo (Gliwice) - 7,5%
 - Inżynieria Materiałowa - 7,5%

• Studia wieczorowe inżynierskie

Liczba osób wpisanych na semestr letni - 3 928
 Liczba osób, które zaliczyły całkowicie semestr letni - 2 300 (58,5%)

Liczba osób warunkowo wpisanych na semestr zimowy - 906 (23,1%)

Liczba osób skreślonych - 336 (8,5%)

Liczba osób wpisanych ostatecznie na semestr zimowy - 3 625 (92,3%)

Kierunki studiów o najwyższej sprawności (bez wpisów warunkowych):

- Matematyka - 91,0%
 - Zarządzanie i Marketing (Rybnik) - 86,6%
 - Zarządzanie i Marketing (Katowice) - 74,1%

Kierunki studiów o najniższej sprawności (bez wpisów warunkowych):

- Inżynieria Materiałowa - 39,5%

- Automatyka i Robotyka (RAu) - 42,3%
 - Górnictwo i Geologia (Rybnik) - 42,8%
- Kierunki studiów o najwyższym wskaźniku skreśleń:
- Automatyka i Robotyka (RAu) - 56,4%
 - Budownictwo (Gliwice) - 13,1%
 - Górnictwo i Geologia (Gliwice) - 11,0%

• **Sprawność studiowania na I roku studiów dziennych**

- Kierunki studiów o najwyższej sprawności:
- Zarządzanie i Marketing - 99,6%
 - Elektronika i Telekomunikacja (RAu)- 98,5%
 - Architektura i Urbanistyka - 96,5%
 - Informatyka - 96,5%

- Kierunki studiów o najniższej sprawności:
- Metalurgia - 42,3%
 - Elektrotechnika (inż.) - 42,9%
 - Technologia Chemiczna - 45,1%

• **Sprawność studiowania na I roku studiów wieczorowych**

- Kierunki studiów o najwyższej sprawności:
- Matematyka - 80,0%
 - Zarządzanie i Marketing - 78,0%
 - Inżynieria i Ochrona Środowiska - 62,7%
- Kierunki studiów o najniższej sprawności:
- Metalurgia - 23,8%
 - Elektrotechnika - 26,8%
 - Budownictwo - 29,4%

• **Obrona prac dyplomowych na studiach dziennych magisterskich**

- Kierunki studiów o najwyższej sprawności (obrona w terminie do dnia 30 września br.):
- Technologia Chemiczna - 77,0%
 - Fizyka Techniczna - 73,1%
 - Matematyka - 71,4%
- Kierunki studiów o najniższej sprawności (j.w.):
- Architektura i Urbanistyka - 16,6%
 - Transport - 24,1%
 - Elektronika i Telekomunikacja (RAu)- 29,1%

• **Wszystkie kierunki i rodzaje studiów razem**

- Liczba osób wpisanych na semestr letni - 16 491
- Liczba osób, które zaliczyły całkowicie semestr letni - 10 615 (64,4%)
- Liczba osób warunkowo wpisanych na semestr zimowy - 4 021 (24,4%)
- Liczba osób skreślonych - 779 (4,7%)
- Liczba osób wpisanych ostatecznie na semestr zimowy - 15 826 (96,0%)

■ **Liczba studentów Politechniki Śląskiej w r.ak. 1998/99**

- **Studia dzienne** - 16 585
- w tym: studia inżynierskie - 2 348
- I rok z rekrutacji (mgr i inż.) - 3 931

- **Studia wieczorowe** - 5 781
- w tym: I rok z rekrutacji - 2 142
- **Studia magisterskie uzupełniające** - 607
- w tym: I rok z naboru - 248
- **Studia magisterskie uzupełniające ekster-nistyczne** - 99
- **Łączna liczba studentów na 11 wydziałach w ramach 21 kierunków** - 23 072
- w tym: studia inżynierskie - 8 129
- I rok z rekrutacji (mgr i inż.) - 6 321

ORGANIZACJA

W październiku 1998 roku ukazały się następujące akty normatywne Rektora Politechniki Śląskiej.

■ **Zarządzenia**

- Nr 1/98/99 z dnia 15 października w sprawie wysokości opłat ponoszonych z tytułu dołączenia do Śląskiej Akademickiej Sieci Komputerowej i jej użytkowania
- Nr 2/98/99 z dnia 21 października w sprawie kredytów i pożyczek studenckich
- Nr 3/98/99 z dnia 22 października w sprawie ochrony interesu gospodarczego i naukowego Uczelni w świetle ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji

■ **Pisma okólne**

- Nr 1/98/99 z dnia 1 października informujące o składzie osobowym: Władz Rektorskich, Senatu, kierownictwa jednostek podstawowych i innych jednostek organizacyjnych Politechniki Śląskiej, komisji, kierownictwa administracji

WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ

■ **Wyjazdy**

W październiku zarejestrowano łącznie 102 wyjazdy zagraniczne do 24 następujących krajów: Niemcy (24 osoby), Słowacja (19), Francja (8), Holandia (8), Austria (5), Czechy (4), Wielka Brytania (4), Chorwacja (3), Ukraina (3), Węgry (3), Belgia (2), Hiszpania (2), Irlandia (2), Portugalia (2), Rumunia (2), USA (2), Włochy (2) oraz Bułgaria, Dania, Grecja, Kuba, Litwa, Słowenia i Szwajcaria (po jednej osobie).
Cele wyjazdów: konferencje - 67, konsultacje - 14, staże - 13, inne powody - 8.

■ **Przyjazdy**

Do Uczelni przybyło w tym miesiącu 7 osób z czterech krajów: Francja - 2, Rosja - 2, Czechy - 1, USA - 1.

Z ŻYCIA CKI

■ 1 października br. Dyrektor Centrum Kształcenia Inżynierów i Prezydent Miasta Wodzisław - mgr Ireneusz SERWOTKA podpisali porozumienie o współpracy pomiędzy Politechniką Śląską - Centrum Kształcenia Inżynierów a Zarządem Miasta Wodzisław w zakresie wspólnego organizowania praktyk, przygotowania tematów prac dyplomowych i realizacji prac badawczych, opinii i ekspertyz na rzecz miasta.

■ Uroczystość immatrykulacji studentów I roku Wydziałów Budownictwa, Górnictwa i Geologii oraz Organizacji i Zarządzania, którzy rozpoczęli studia w Centrum Kształcenia Inżynierów, odbyła się 9 października br. w auli ośrodka. Aula ta - z nowym rokiem akademickim została przekazana przez Władze Miasta Rybnika na rzecz Politechniki Śląskiej. Absolwentom Wydziału Organizacji i Zarządzania wręczone zostały dyplomy

ukończenia studiów inżynierskich.

W uroczystości uczestniczyli między innymi - Prorektor ds. Dydaktyki prof. W. ZIELIŃSKI, władze dziekańskie - w osobach Dziekana Wydziału Górnictwa i Geologii - prof. M. DOLIPSKIEGO, Prodziekanów - Wydziału Budownictwa - prof. A. WAWRZYNKA i Wydziału Organizacji i Zarządzania - dra W. PLUSKIEWICZA oraz przedstawiciele władz samorządowych Rybnika, Wodzisławia, Czerwionki-Leszczyn w osobach - Prezydenta Miasta Rybnika Józefa MAKOSZA, Wiceprezydenta Michała ŚMIGIELSKIEGO, Wiceprezydenta Miasta Wodzisławia - Wojciecha MITKO, Kierownika Rejonu Wodzisławia - Mariana UHERKA, Burmistrza Miasta i Gminy Czerwionka-Leszczyny - Marka KORNASA. Wykład inauguracyjny pt. "O nowym sposobie definiowania pojęć w technice" wygłosił prof. Jerzy WESELI. Uroczystość uświetnił swymi występami Zespół Wokalny 6x6 - pod batutą Michała MYSZORA.

Z POSIEDZENIA REKTORSKIEJ KOMISJI DS. NAGRÓD DLA NAUCZYCIELI AKADEMICKICH

W dniu 9 października br. odbyło się posiedzenie Rektorskiej Komisji ds. Nagród dla Nauczycieli Akademickich. Tematem obrad było rozpatrzenie wniosków złożonych przez Wydziały w ramach Specjalnego Funduszu Nagród.

Złożono 57 wniosków o nagrody indywidualne (w tym 19 za doktorat i 5 za habilitacje) oraz 63 wnioski o nagrody zespołowe. Liczby wniosków złożonych przez poszczególne jednostki Uczelni zestawiono niżej.

Nagrody dla nauczycieli akademickich w ramach Specjalnego Funduszu Nagród są nagrodami z okazji Dnia Nauczyciela, a ich wysokość określona została zgodnie z § 5 Zarządzenia nr 2 Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11.02.1991 r. W roku bieżącym wysokość nagród wynosi:

dla nagród indywidualnych: I stopnia 6.000 zł.
II stopnia 3.000 zł.

dla nagród zespołowych: I stopnia do 12.000 zł.
II stopnia do 9.000 zł.

Wnioski o nagrody z SFN za rok 1997

Wydział	Wnioski indywidual.	W tym:		Wnioski zespołowe	Razem
		doktoraty	habilitacje		
RAr	10	3	-	1	11
RAu	4	3	-	18	22
RB	6	-	-	2	8
RCh	3	1	-	-	3
RE	2	1	1	4	6
RG	6	-	1	1	7
RIE	3	1	-	8	11
RMF	7	4	-	4	11
RMT	4	2	-	4	8
RM	7	3	3	7	14
ROZ	4	-	-	4	8
OGI	1	1	-	3	4
Ośrodek Sportu	-	-	-	3	3
S. J. Obcych	-	-	-	4	4
RAZEM	57	19	5	63	120

KONFERENCJE I SEMINARIA NAUKOWE

■ Seminarium dla Rzeczników Patentowych

W dniach 7-9 października br. w Ustroniu Jaszowcu odbyło się seminarium dla rzeczników patentowych województw bielskiego, częstochowskiego, katowickiego oraz opolskiego. Organizatorem seminarium było Stowarzyszenie Rzeczników Patentowych O/Katowice.

W trakcie zajęć seminaryjnych omówione zostały następujące tematy:

1. Orzecznictwo sądowe opodatkowania osób fizycznych i prawnych.
2. Aktualne zasady opodatkowania osób fizycznych i prawnych.
3. Zmiany przepisów zawarte w projekcie Kodeksu Ochrony Własności Przemysłowej.
4. Reklama innowacji technicznych oraz usług z dziedziny ochrony własności przemysłowej.
5. Rynek reklamy jako przedmiot działalności rzecznika patentowego.
6. Nowe uregulowania prawne w sprawie znaków towarowych.

Urszula Ziółkowska

■ I International Seminar on Semiconductor Gas Sensors - SGS'98

W dniach 22-25 września 1998 r. odbyło się w Hotelu "NARCYZ" w Ustroniu, pod auspicjami Sekcji Nauki o Powierzchni oraz Sekcji Cienkich Warstw Polskiego Towarzystwa Próżniowego, I Międzynarodowe Seminarium "Semiconductor Gas Sensors - SGS'98". Pomysłodawcą Seminarium oraz przewodniczącym Komitetu Naukowego i Organizacyjnego był prof. Jacek SZUBER, a głównym organizatorem - Zakład Fizyki Powierzchni Półprzewodników Instytutu Fizyki Politechniki Śląskiej w Gliwicach.

Było to pierwsze spotkanie naukowe europejskich specjalistów zajmujących się badaniami naukowymi z zakresu fizyki, chemii, technologii i zastosowań półprzewodnikowych sensorów gazowych. Ogółem w Seminarium wzięło udział 70 uczestników, w tym blisko 50 uczestników zagranicznych ze wszystkich najważniejszych ośrodków naukowych w Europie z Francji, Niemiec, Włoch, Hiszpanii, Finlandii, Ukrainy, Węgier, Rosji, Białorusi, Rumunii, Izraela i Polski. Seminarium stało się okazją do wymiany informacji, doświadczeń i pomysłów, forum do szerokiej dyskusji na temat aktualnie prowadzonych badań z tej tematyki w Europie oraz umożliwiło prezentację osiągnięć naukowych, zwłaszcza młodym pracownikom naukowym.

Stało się ponadto okazją do nawiązania i zacieśnienia kontaktów osobistych.

Seminarium rozpoczął przewodniczący Komitetu Naukowego i Organizacyjnego prof. Jacek Szuber, który m.in. serdecznie powitał uczestników Seminarium, w tym członków Międzynarodowego Komitetu Doradczego (International Advisory Committee) z jego przewodniczącym - prof. Wolfgangiem Goepel z Uniwersytetu W Tubingen (Niemcy), redaktorem naczelnym wielotomowej serii monografii p.n. "Sensors - A Comprehensive Survey". Następnie powitalny adres do uczestników Seminarium skierował przewodniczący Polskiego Towarzystwa Próżniowego prof. Marian Herman, który dokonał również uroczystego otwarcia Seminarium.

Obrady Seminarium rozpoczął referat plenarny prof. Wolfganga Goepela p.t. "Fundamentals and Practical Applications to Design Nanoscaled SnO₂ Gas Sensor" w ramach sesji otwarcia Seminarium. W ramach tej samej sesji wystąpił również prof. Andrzej Jeleński z Instytutu Technologii Materiałów Elektronicznych w Warszawie, który zapoznał uczestników z międzynarodowym programem wspierania badań z zakresu techniki mikrosystemów p.n. NEXUSPAN.

W trakcie Seminarium ogłoszono ponadto 23 referaty zaproszone w ramach 13 sesji tematycznych. Spośród uczestników zagranicznych referaty wygłosili prof. Vilho Lantto z Uniwersytetu w Oulu (Finlandia), prof. Rene Lalauze z Narodowej Szkoły Górniczej w Saint-Etienne (Francja), prof. Caluss-Dieter Kohl z Uniwersytetu w Giessen (Niemcy), prof. Guliano Martinelli z Uniwersytetu w Ferrara (Włochy), prof. Juan de Agapito z Uniwersytetu w Madrycie (Hiszpania), prof. Juan Morante z Uniwersytetu w Barcelonie (Hiszpania), prof. Viatcheslav Golovanov z Uniwersytetu w Odessie (Ukraina), prof. Radu Ionescu z Instytutu Badań Materiałów w Bukareszcie (Rumunia), prof. Guido Faglia z Uniwersytetu w Brescii (Włochy), dr Ference Reti z Politechniki w Budapeszcie (Węgry), dr Rosanna Larciprete z Centrum ENEA we Frascati (Włochy), dr Tuomo Rantala z Uniwersytetu w Oulu (Finlandia), dr Vladimir Brynzari z Uniwersytetu w Kiszyniowie (Mołdawia), prof. Janos Mizsei z Politechniki w Budapeszcie (Węgry), prof. Andre de Haan z Politechniki w Mons (Belgia), dr Alain Pauly z Uniwersytetu w Clermont-Ferrand (Francja), dr Luca Ottaviano z Uniwersytetu w Aquila (Włochy) oraz dr Georgy Pakhomov z Uniwersytetu w Niżnym Nowgorodzie (Rosja).

Spośród krajowych uczestników Seminarium referaty wygłosili: prof. Tadeusz Pisarkiewicz z Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, dr Jan Dziuban z Politechniki Wrocławskiej, prof. Waclaw Bała i dr Jerzy Łukaszewicz z Uniwersytetu w Toruniu oraz prof. Jacek Szuber z Politechniki Śląskiej w Gliwicach.

W trakcie Seminarium odbyła się również sesja plakatowa, w trakcie której zaprezentowano ponad 30 komunikatów z prac własnych oraz międzynarodowy workshop n.t. "Modelling of Semiconductor Gas Sensors", zorganizowany przez prof. J. Szubera z inicjatywy prof. W. Goepela z udziałem najwybitniejszych specjalistów z dziedziny półprzewodnikowych sensorów tlenkowych. W ramach tego spotkania podjęto próbę określenia głównych kierunków badań półprzewodnikowych sensorów gazowych, które są aktualnie prowadzone w świecie, oraz które należy rozwijać w najbliższych latach, a także próbę podziału zadań badawczych z tej dziedziny pomiędzy główne ośrodki naukowe. Efektem tego spotkania jest przygotowywany aktualnie duży wspólny projekt badawczy z tej tematyki, który miałby być finansowany z funduszy Unii Europejskiej.

Podsumowania bardzo interesujących obrad Seminarium dokonał prof. Vilho Lantto, natomiast uroczystego zamknięcia - prof. J. Szuber. Organizatorzy wydali specjalny zeszyt z programem i streszczeniami przedstawionych referatów i komunikatów. Pełna treść referatów plenarnych oraz komunikatów plakatowych zostanie natomiast opublikowana w materiałach Seminarium, w specjalnym numerze ELECTRON TECHNOLOGY, czasopisma w języku angielskim, wydawanego przez Instytut Technologii Elektronowej w Warszawie.

Seminarium było finansowane częściowo z opłat konferencyjnych wnoszonych przez uczestników, a częściowo z dotacji Komitetu Badań Naukowych.

W powszechnej opinii uczestników, w tym najwybitniejszych specjalistów z tematyki półprzewodnikowych sensorów gazowych - członków komitetu redakcyjnego światowego czasopisma sensorowego p.n. "Sensors and Actuators", Seminarium dobrze wypełniło lukę w systemie konferencji naukowych z tematyki sensorowej, organizowanych w świecie i zgodnie ze wstępnymi ustaleniami będzie organizowane cyklicznie co 2 lata z udziałem specjalistów ze wszystkich ważniejszych ośrodków światowych z tej tematyki. Planowane jest również wydawanie materiałów konferencyjnych w specjalnym numerze czasopisma "Sensors and Actuators B".

prof. Jacek Szuber

■ XII Beskidzkie Seminarium Elektryków

W dniach 18-21 października odbyło się XII Beskidzkie Seminarium Elektryków, zorganizowane przez Oddział Gliwicki Polskiego Towarzystwa Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej oraz Wydział Elektryczny Politechniki Śląskiej w Gliwicach.

W Seminarium, odbywającym się w Chatce Studenckiej Akademickiego Klubu Turystycznego "Watra", położonej malowniczo w przysiółku Istebna-Pietraszonka, wzięło udział 38 naukowców, reprezentujących 14 ośrodków akademickich oraz Instytut Elektrotechniki w Warszawie-Międzylesiu, Instytut Energetyki w Łodzi i Adtranz-ZWUS w Katowicach.

Zgodnie z trwającą już 11 lat tradycją, obrady rozpoczęto odczytaniem listu J.E. Arcybiskupa Metropolity Górnośląskiego dr Damiana Zimonia, w którym zostały zawarte następujące życzeniowe słowa: *"Wszystkim Uczestnikom XII Beskidzkiego Seminarium Elektryków zebranym na tradycyjnych obradach w Chatce Studenckiej na Pietraszonce pragnę przekazać moje pozdrowienia i życzenia. W czasie gdy Kościół przygotowuje się do Wielkiego Jubileuszu Roku 2000 i rozważa Tajemnicę Ducha Świętego życzę obfitości Jego Światła i mocy. Niech udziałem wszystkich będzie radość z poszukiwania prawdy i odkrywania nowych dróg prowadzących do dobra"*.

Wykład profesora Macieja Siwczyńskiego

Seminarium otworzył wykład prof. dra hab.inż. Macieja Siwczyńskiego z Politechniki Krakowskiej pt. "Energetyczna teoria obwodów elektrycznych", w którym przedstawiona została nowa koncepcja analizy sieci elektrycznych. Żywy od-

dźwięk i liczne komentarze wywołane refleksją nad niezwykłą w ostatnich dziesięcioleciach dynamiką postępu technicznego wzbudził wykład prof. dra hab.inż. Włodzimierza Janke z Politechniki Koszalińskiej pt. "Sto lat elektroniki".

Tego samego dnia wieczorem, po południowym spacerze do źródeł Czarnej Wisłki, został wygłoszony intrygujący wykład dra inż. Macieja Włodarczyka i dr inż. Ewy Gierczak (Politechnika Świętokrzyska) z zakresu historii nauki pt. "Tajemnice elektryczności w świecie starożytnym", w którym autorzy rozważali możliwość znajomości niektórych zjawisk elektrycznych w czasach faraonów. W drugim dniu konferencji z uwagą wysłuchano ciekawego wykładu zatytułowanego "Optymalizacja wielokryterialna w elektrotechnice", przygotowanego przez dra hab.inż. Wiesława Jażdżyńskiego (AGH Kraków). Po przejrzytym przedstawieniu podstaw matematycznych autor skupił się na omówieniu różnych możliwych zastosowań technik optymalizacyjnych, między innymi w projektowaniu i identyfikacji parametrów maszyn elektrycznych.

Ostatnim wykładem z pogranicza techniki, ekologii i medycyny - była prezentacja dr hab.inż. Liliany Byczkowskiej-Lipińskiej (Politechnika Łódzka) na temat: "Zjawiska wibroakustyczne w transformatorach i ich wpływ na zagrożenie środowiska naturalnego".

Z panującym na Seminarium zwyczajem, dyskusje nad wykładami prowadzono aż do wyczerpania wszystkich pytań słuchaczy. Ponadto w trakcie konferencji przedstawiono 15 komunikatów, prezentujących w zwartej formie tematy, nad którymi aktualnie pracują pozostali uczestnicy spotkania naukowego. Z nich wyróżniło się już kilka propozycji tematów wykładów na przyszłe zjazdy naukowe.

W poniedziałek późnym wieczorem, przy płynącym kominku, miała miejsce niezwykle miła uroczystość. Czterech stałych bywalców Seminarium, profesorowie: Piotr Wach, Włodzimierz Janke, Maciej Ogorzałek i Maciej Siwczyński odebrali tytuły naukowe profesora nauk technicznych z rąk Prezydenta RP. Była to okazja do przypomnienia trudnej i mozolnej drogi prowadzącej do zaszczytnego wyróżnienia. Wiele uwag i refleksji wypowiedzianych przy tej okazji przez Nominantów będzie z pewnością stanowiło cenne wskazówki dla młodych adeptów nauki w początkach ich akademickiej kariery. Zgodnie z obyczajem Seminarium mówiono i dyskutowano nie tylko o sprawach naukowych. Po zakończeniu obrad przyszedł czas na wakacyjne wspomnienia. Profesor Krzysztof Kluszczyński pokazał przeżycia z wyprawy górskiej na Kretę

w góry Lefka Ori (ok. 2500 npm), a profesor Stanisław Skoczkowski (Politechnika Szczecińska) - z wyprawy narciarskiej na Spitsbergen. Doktor Andrzej Cioska zadziwił wszystkich brawurową grą na akordeonie.

Wszyscy Uczestnicy konferencji otrzymali oryginalną grafikę autorstwa Tadeusza Siary, przedstawiającą najpiękniejsze zaułki i zabytki architektury Krakowa, najstarszego miasta akademickiego w Polsce, natomiast nowomianowani profesorowie - akwafortę z widokiem Collegium Maius Uniwersytetu Jagiellońskiego.

prof. Krzysztof Kluszczyński

III GLIWICKIE TARGI "KADRY INŻYNIERSKIE 98"

W dniach 14-15 października 1998 r. na Wydziale Mechanicznym Technologicznym Politechniki Śląskiej odbyły się III Gliwickie Targi "Kadry Inżynierskie 98".

Targi otwiera Prorektor Wojciech Zieliński

W organizacji Targów uczestniczyli: Biuro Karier Studenckich Politechniki Śląskiej, Śląska Fundacja Wspierania Przedsiębiorczości, Rejonowy Urząd Pracy w Gliwicach, Gliwicka Agencja Inicjatyw Gospodarczych, Grupa Inicjatywna AIESEC, Międzygminny Ośrodek Doradztwa i Orientacji Zawodowej w Gliwicach oraz Młodzieżowe Biuro Pracy OHP w Gliwicach. Honorowy patronat nad Targami sprawowali: JM Rektor Politechniki Śląskiej prof. Bolesław Pochopień oraz Prezydent Miasta Gliwice prof. Zygmunt Frankiewicz.

Targi adresowane były przede wszystkim do studentów i absolwentów uczelni technicznych oraz młodzieży szkół średnich. Ich celem było ukazanie zależności pomiędzy wykształceniem a przyszłą pracą zawodową oraz stworzenie szans na uzyskanie pracy stosownie do posiadanych kwalifikacji. Jako atrakcyjna forma pro-

mości, zarówno dla firm biorących udział w Targach jak i dla osób poszukujących pracy, ukazały przyszłym pracownikom konieczność planowania własnej kariery zawodowej. W Targach uczestniczyły znaczące na rynku pracy firmy, takie jak:

- ABB Daimler Benz Transportation ZWUS
- Adecco Poland
- Biuro Projektów i Realizacji Inwestycji "BIPROKWA"
- Cementownia "Małogoszcz"
- Daewoo-FSO Motor
- Delphi Automotive Systems
- Energomontaż-Południe
- Energopomiar
- Górnośląski Bank Gospodarczy
- Górnośląski Zakład Elektroenergetyczny S.A.
- Gliwickie Zakłady Urządzeń Technicznych
- Hewlett Packard
- IXO Neuber Sp. z o.o.
- MK Dach System
- Mostostal Holding Zabrze
- Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Urządzeń Mechanicznych OBRUM
- Opel Polska
- Personnel Select
- Polskie Odczynniki Chemiczne
- Polskie Towarzystwo Ekonomiczne
- Procter & Gamble
- Saint Gobain
- Unilever Polska
- Zakład Doskonalenia Zawodowego
- Zakłady Naprawcze Taboru Kolejowego
- ZWUT a Siemens Company
- ERNST & YOUNG
- Take it

Podczas trwania Targów firmy miały możliwość nie tylko przeprowadzenia bezpośrednich rozmów z potencjalnymi pracownikami, ale również pełnej prezentacji profilu swojej działalności. Równocześnie Targi zostały zaprezentowane na dynamicznie rozwijającym się gliwickim rynku pracy oraz w mediach.

Targi zakończyły się uroczystym "Forum Pracodawców", będącym okazją do indywidualnych kontaktów przedstawicieli poszczególnych

firm z władzami Uczelni, którą reprezentowali: Prorektor ds. Dydaktyki prof. Wojciech Zieliński, Prorektor ds. Nauki prof. Remigiusz Sosnowski, Pełnomocnik Rektora ds. Współpracy z Przemysłem i Transferu Technologii dr inż. Jerzy Barglik, Prodziekan Wydziału Mechanicznego Technologicznego ds. Dydaktyki prof. Dagmara Tejszerska i Prodziekan kierunku "Elektronika i telekomunikacja" dr inż. Adam Błaszowski.

Zofia Sroga

I GLIWICKIE FORUM ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

Pod patronatem JM Rektora prof. Bolesława POCHOPIENIA w dniu 17 października br. w gmachu Wydziału Górnictwa i Geologii odbyło się "I Gliwickie Forum Organizacji Pozarządowych", zorganizowane przez Centrum Inicjatyw Społecznych przy Politechnice Śląskiej. Organizator Forum, które było spotkaniem różnorodnych organizacji społecznych Gliwic i przebiegało w konferencyjno-festynowej atmosferze, postawił sobie następujące cele:

- wzajemne poznanie się ludzi działających w organizacjach pozarządowych Gliwic,
- wymiana doświadczeń i zacieśnienie współpracy pomiędzy organizacjami poszczególnych branż,
- zaprezentowanie osiągnięć swoich organizacji społeczeństwu miasta,
- podniesienie wiedzy o nowoczesnych standardach działania organizacji,
- lepsze rozpoznanie zadań stojących przed organizacjami społecznymi,
- pozyskanie przez organizacje sojuszników wśród przedstawicieli biznesu, nowego samorządu, a także popularyzacja idei wolontariatu obywateli miasta.

W godz. 9.30-12.30 w Auli Głównej odbyła się konferencja plenarna, którą otworzył JM Rektor. Program konferencji obejmował wygłoszenie następujących referatów:

- Miejsce organizacji pozarządowych we współczesnym społeczeństwie - Kuba Wygnański, szef Banku Danych KLON/JAWOR, prezes Stowarzyszenia na Rzecz Forum Inicjatyw Pozarządowych z Warszawy
- Rozwój programów lokalnego partnerstwa w poszczególnych miastach w Polsce - Zbigniew Wejcman, BORIS z Warszawy, autor książki o lokalnym partnerstwie
- Współpraca organizacji społecznych z administracją państwową - Bożena Stępień, wicedyrektor Wojewódzkiego Zespołu Pomocy Społecznej w Katowicach

- Trendy w dziedzinie pozyskiwania funduszy na działalność organizacji pozarządowych - Tomasz Schimanek, Akademia Rozwoju Filantropii w Warszawie.

W części festynowej, która odbyła się w holu Wydziału, na dziedzińcu, w patio i bufecie, zaprezentowano dokonania poszczególnych organizacji. Były m.in. wystawy, występy zespołów muzycznych i tanecznych, prezentacja gier i zabaw rekreacyjnych oraz pokaz karate dzieci. Następnie odbyły się (równolegle) seminaria branżowe, podczas których określono najważniejsze zadania i metody działania gliwickich organizacji pozarządowych. Seminaria odbywały się w 4 grupach tematycznych:

- Pomoc społeczna, zdrowie
- Tematyka dziecięco-młodzieżowa
- Aktywność obywatelska, przedsiębiorczość, ekologia
- Kultura i sztuka, wypoczynek, sport, turystyka

Gliwickie Forum, w którym wzięły udział 62 organizacje pozarządowe, było częścią programu, na który Centrum Inicjatyw Społecznych otrzymało grant finansowany przez Ministerstwo Pracy i Polityki Socjalnej. Patronat medialny nad imprezą sprawowały "Nowiny Gliwickie" i radio "Puls".

Z PRAC KBN

■ 14 października na swym kolejnym posiedzeniu zebrał się opiniodawczo-doradczy Zespół do spraw Etyki Badań Naukowych, któremu przewodniczył prof. dr hab. n. med. Witold Karczewski.

Zespół między innymi:

- Zapoznał się z opinią prof. Kornela Gibińskiego dotyczącą roszczenia dr n.med. Franciszka Benendy wobec autora książki "Zaplanuj płęć swego dziecka". Zespół wyraził przekonanie o pierwszeństwie badań dr Benendy (publikacja w "Nowinach Lekarskich" z 1937 roku w języku polskim), jednak nie widzi szans powodzenia przy ewentualnym wystąpieniu o udział w korzyściach finansowych.
- Zaaprobował odpowiedź Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego na propozycję przewodniczącego Komitetu Badań Naukowych wprowadzenia do programu studiów doktoranckich przedmiotu nauczania "Etyka Badań Naukowych". Zespół postanowił wystosować podziękowanie do przewodniczącego Rady i włączyć się do rozpowszechnienia tej inicjatywy.

■ 21 października 1998 roku odbyło się posiedzenie Komitetu Badań Naukowych. Obradom przewodniczył przewodniczący KBN prof. Andrzej Wiszniewski.

Komitet rozpatrzył projekt i zaakceptował zmianę uchwały z 18 marca br. w sprawie podziału środków finansowych na dofinansowanie działalności ogólnotechnicznej i wspomagającej badania w 1998 roku. Ze środków rezerwowych przewodniczącego KBN przeznaczono dodatkowo kwotę 875 000 zł.

Komitet postanowił:

- Nie rozpatrywać - do czasu złożenia przez Ministra Gospodarki wniosku o ustanowienie projektu celowego zamawianego - projektu badawczego zamawianego pod nazwą "Badania nad opracowaniem długofalowej strategii rozwoju sektora Wielka Synteza Chemiczna na tle megatrendów rozwoju światowego przemysłu chemicznego i wobec perspektywy integracji z Unią Europejską".
- Ustanowić dwa projekty celowe zamawiane:
 - "Program rozwoju obszarów wiejskich Małopolski w perspektywie integracji Polski z Unią Europejską" (wnioskodawcą jest Wojewoda Tarnowski)
 - "Metody i instrumenty kształtowania mechanizmu wzrostu gospodarczego" (na wniosek Ministra Gospodarki)
- Ustanowić dwa projekty badawcze zamawiane:
 - "Rozwój fotowoltaiki celem uzyskania energii elektrycznej w warunkach krajowych"
 - "Telekomunikacja i techniki informacyjne w Polsce na progu społeczeństwa informacyjnego"

Komitet wysłuchał i przyjął do wiadomości:

- informację o stanie środków w dziale 77 - Nauka w roku bieżącym;
- opinię Zespołu do spraw Rozwoju i Promocji Nauki w sprawie uwarunkowań przekształceń własnościowych jednostek badawczo-rozwojowych.

Komitet zaakceptował wnioski o odstąpienie przez KBN od egzekwowania kar finansowych z tytułu nie wywiązania się z warunków umów w zakresie rozbudowy i udostępniania baz danych.

Komitet zapoznał się z informacjami dotyczącymi:

- stanu przygotowań do stowarzyszenia Polski z V Programem Ramowym,
- wydzielenia z rezerwy przewodniczącego KBN środków w wysokości 800 000 zł na dofinansowanie wybranych badań naukowych

wyróżnionych w ramach promocji telewizyjnej (cykl Polski Nobel w TV1).

Na zakończenie Komitet zapoznał się z treścią listu prof. Witolda Karwowskiego rezygnującego z honorarium za recenzję projektu badawczego w wysokości 60 zł.

Kolejne posiedzenie KBN zaplanowano na 18 listopada br.

W przerwie obrad członkowie Komitetu Badań Naukowych obejrzeni eksponaty demonstrowane w końcu września br. w trakcie 6-tych Międzynarodowych Londyńskich Targów Wynalazków (zaprezentowano wówczas 15 polskich wynalazków i technologii). Osiem spośród nich zostało nagrodzonych złotymi medalami. Wśród prezentowanych opracowań można było obejrzeć m.in. pracującą sztuczną wszczepianą komorę serca - najnowsze osiągnięcie Fundacji Rozwoju Kardiologii.

Z NOTATNIKA PRZEWODNICZĄCEGO RG Sz.W.

Stanowisko

Prezydium Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego
z dnia 21 października 1998 r.

w sprawie projektu ustawy o emeryturach i rentach
z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych

Po zapoznaniu się z rządowym projektem ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (druk sejmowy nr 339) Prezydium Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego ocenia negatywnie zapis Art. 102 ust. 2, 3 i 4 Ustawy. Stanowiące o zawieszeniu prawa do renty lub emerytury w razie osiągnięcia przychodu z tytułu pracy zarobkowej wyłączonej z obowiązkowego ubezpieczenia społecznego i wnosi o ich wykreślenie.

Szczególnie zdecydowany sprzeciw budzą Art. 102 ust. 2 i 4 umożliwiające zawieszanie prawa do emerytury w razie osiągnięcia przychodów ze źródeł takich jak incydentalnie zawierane umowy o dzieło lub zlecenia nie stanowiące stałego źródła dochodu. Proponowane ograniczenia uderzają szczególnie w ludzi nauki, twórców i wysokiej klasy specjalistów publikujących w prasie fachowej oraz opracowujących opinie i ekspertyzy na zlecenie m.in. instytucji publicznych, w tym sądów i innych organów orzekających. Nie można pomijać faktu, że publikowanie osiągnięć naukowych należy do obowiązków pracowników naukowych, a na żądanie sądu, każdy, kto dysponuje odpowiednią wiedzą fachową ma obowiązek wystąpić jako biegły.

Prezydium Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego pragnie podkreślić, że możliwie efektywne wykorzystanie całej wysokokwalifikowanej kadry jest jednym z podstawowych warunków utrzymania tempa rozwoju społecznego (edukacja) i gospodarczego kraju.

PRASY

■ Śląska i europejska

Z okazji inauguracji nowego roku akademickiego ukazały się w prasie regionalnej wywiady przedstawicieli Kierownictwa naszej Uczelni. Gliwicki GOŚĆ NIEDZIELNY (nr 40/336 z 4 października br.) zamieścił obszerną wypowiedź JM Rektora prof. Bolesława POCHOPIENIA, zatytułowaną "Śląska i europejska". A oto fragmenty rozmowy, którą z naszym Rektorem przeprowadził Ks. Waldemar PACNER.

- Brak środków finansowych nie jest niczym nowym. Czy jednak zbyt małe fundusze nie wpływają drastycznie na obniżenie poziomu nauczania i nie ograniczają prowadzonych badań?

Polskie szkolnictwo wyższe przechodzi w ostatnich latach również gruntowną transformację, dostosowując się do wymogów gospodarki rynkowej. Wdrożyliśmy efektywny system zarządzania, związany z decentralizacją finansów Uczelni. Jest jednak rzeczą niewłaściwą, że np. płace nie są pokrywane w całości przez budżet. To i wiele innych czynników wpłynęło na obniżenie statusu społecznego nauczyciela akademickiego, brakuje środków na aparaturę naukowo-badawczą, zużywa się infrastruktura Uczelni. Taka sytuacja nie pozostaje bez wpływu na poziom nauczania. Bez znacznego zwiększenia nakładów budżetowych trudno mówić o utrzymaniu dotychczasowego poziomu kształcenia. Heroizm wykładowców już nie wystarczy, gdy brakuje podstawowego sprzętu do badań.

- Taka sytuacja dzieje się przy stałym wzroście liczby studentów

W Politechnice Śląskiej prawie trzykrotnie wzrosła liczba studentów, gdy liczba pracowników naukowych się nie zmieniła. Pierwszy rok studiów rozpocznie w naszej Uczelni ponad 6 tys. nowych studentów, a chętnych było znacznie więcej. W naszym kraju tylko 7 proc. społeczeństwa ma wyższe wykształcenie. Jednak brak korelacji między poziomem zadań i poziomem finansowania w wielu przypadkach uniemożliwia przyjęcie większej liczby studentów. Wiele nadziei wiążemy z obecnym rządem, który, jeśli podejmie odpowiednie decyzje strategiczne w tym zakresie, znajdzie w środowiskach akademickich partnera wspomagającego

wdrażanie reform. Gdy społeczeństwo chce się kształcić, Uczelnia gotowa jest dalej rozwijać i rozszerzać wszelkie formy i kierunki kształcenia. Warunkiem jest jednak otrzymanie odpowiednich środków, w tym także na inwestycje.

■ Wspaniały prezent

Pod takim tytułem zamieszczono rozmowę p. Jerzego MAKSELONA z JM Rektorem prof. B. POCHOPIENIEM w piśmie NASZE ZABRZE SAMORZĄDOWE (nr 10/98). Wywiad rozpoczyna się od spraw związanych z lokalizacją Wydziału Organizacji i Zarządzania w Zabrze. A oto jego fragmenty.

- Panie Profesorze, to rozumiałe, że Zabrze chce mieć chociaż kawałek Politechniki, ale dlaczego Politechnika chce do Zabrze? Czy zabrzańska oferta wychodzi w jakiś sposób na przeciw potrzebom Uczelni, czy rozwiązuje jakieś jej problemy?

Wydział Organizacji i Zarządzania, który cieszy się w ostatnich latach ogromną popularnością, dotychczas rozproszony był po różnych obiektach Gliwic i Katowic, a ponadto prowadził działalność w Rybniku, w tamtejszym Centrum Kształcenia Inżynierów. W tej chwili jego siedzibą staje się Zabrze - w jednym budynku znajdują się wszystkie katedry, dziekanat, biblioteka wydziałowa, służby administracyjne, pracownie i sale dydaktyczne. Staramy się stwarzać jak największej liczbie młodych ludzi możliwość studiowania w miejscu zamieszkania lub w niewielkiej od niego odległości, bo to zasadniczo obniża koszty studiów ponoszone przez studenta i jego rodzinę. Tak więc działalność dydaktyczna nadal będzie prowadzona również w Katowicach i Rybniku. Jednak ponad 700 studentów wszystkich lat studiów dziennych i wieczorowych - w tym 180 studentów pierwszego roku - znajdzie tu, na miejscu, bardzo dobre warunki do nauki. A biorąc pod uwagę, że w trakcie tego roku akademickiego oddamy do użytku w Zabrzu także akademik - budynek przekazało miasto, zaś środki na remont i adaptację pochodzą z funduszy Politechniki - studenci znajdą tu również znakomite warunki socjalne. Chcielibyśmy zdążyć z remontem przed 1 października; w zasadzie było to możliwe, ale pod warunkiem, że byłby to akademik o raczej niskim standardzie. A nam chodzi o standard odpowiadający wymaganiom XXI wieku, więc trochę to jeszcze potrwa. (...)

- Panie Profesorze, studenci nie tylko studiują... Naturalnie, a w liczbie 700 stanowią dużą, dynamiczną społeczność, która na pewno "da się zauważyć" w życiu miasta. Między innymi to miałem na myśli, mówiąc o kolejnym czynniku zmieniającym oblicze Zabrze. Oni będą tutaj

żyli, zostawiali swoje stypendia w księgarniach, sklepach, kawiarniach, będą - mam nadzieję - prowadzili jakąś działalność sportową czy kulturalną... Mam nadzieję - ponieważ to już domena samorządu studenckiego; Władze Uczelni tego rodzaju działalności nie organizują, ale stwarzają warunki do jej uprawiania i w miarę możliwości starają się ją wspierać. Ale biorąc pod uwagę, że po okresie pewnego zastoju, w ostatnich latach tego rodzaju aktywność studentów wydaje się wyraźnie wzrastać - jestem pewien, że również i w tej dziedzinie wniosą w miasto coś ożywczego. (...)

W piśmie tym zamieszczono również artykuł pt. WITAJ POLITECHNIKO, w którym przedstawiono relację z posiedzenia Senatu w dniu 21 września br. w nowej siedzibie Wydziału Organizacji i Zarządzania.

■ Student 2010

To tytuł rozmowy z Prorektorem ds. Organizacji i Rozwoju prof. Janem CHOJCANEM, którą opublikowała GAZETA WYBORCZA (z dnia 2 października). Z rozmowy tej wybraliśmy odpowiedzi na 3 postawione przez p. Dariusza MALINOWSKIEGO pytania.

- Politechnika Śląska jest jedną z największych uczelni technicznych w kraju. Jak będzie wyglądała w 2010 roku?

Na pewno będzie zintegrowana z Europą. Co to oznacza? Najważniejszą zmianą będzie znaczny odsetek studentów zagranicznych. Już w tym roku będzie ich setka. Za dziesięć lat ich liczba powinna wzrosnąć do tysiąca. Ale wymiana nie będzie jednostronna. Także nasi studenci będą studiować za granicą. Mam nadzieję, że za kilka lat każdy student Politechniki co najmniej jeden, dwa semestry spędzi na zagranicznym uniwersytecie.

- Czy wyjeżdżać będzie także kadra naukowa? Oczywiście. Sądzę, że będą istniały międzynarodowe zespoły badawcze skupiające naukowców z kilku czy kilkunastu krajów. Taka współpraca przyniesie nam korzyści. Pracownicy tych zespołów nie będą musieli nawet bezpośrednio spotykać się ze sobą. Współczesna technika, np. sieci światłowodowe, multimedia, daje możliwość kontaktowania się np. za pomocą komputerów. Profesor PŚ może zapoznać się z wynikami badań naukowców francuskich czy niemieckich nie wychodząc ze swojego laboratorium. Dzięki najnowszej technice telewizyjnej będzie mógł bezpośrednio po doświadczeniu przeprowadzonym w innym ośrodku oceniać jego wagę czy efekty.

- A studenci? Czy ta najnowsza technika spowoduje, że będą słuchać wykładów siedząc w domu?

Całkowicie wyeliminować dobrych wykładów się nie da. Nic nie może bowiem zastąpić bezpośredniego kontaktu z wykładawcą. Jednak studenci idąc na swój wydział będą mieli możliwość wybrania sobie zagranicznego profesora, którego wykłady chcieliby wysłuchać. Częściowo jest to możliwe już teraz w ramach Europace 2000, gdzie duże firmy sponsorują wykłady, które są następnie przekazywane za pośrednictwem telewizji satelitarnej. W przyszłości będzie to zapewne wyglądało tak, że profesor z renomowanej uczelni wygłosi wykład, a wysłucha go wielu studentów w różnych zakątkach Europy. (...)

RÓŻNE

■ FUNDACJA NA RZECZ RODZINY

17 października w Domu Muzyki i Tańca w Zabrze odbył się koncert inauguracyjny działalności Fundacji na Rzecz Rodziny, której patronują państwo Ludgarda i Jerzy Buzkowie. W koncercie wystąpili SINFONIA VARSOWIA pod dyrekcją Jana Krenza oraz soliści - skrzypkowie Krzysztof i Kuba Jakowiczowie oraz pianiści Tamara Granet i Waldemar Malicki.

Celem Fundacji jest wspieranie inicjatyw rodzinnych realizowanych przez organizacje pozarządowe. Prezesem Zarządu Fundacji została Jadwiga Kurpisz, a w skład Rady Fundacji weszli m.in.: Rektor prof. Bolesław Pochopień, Dziekan prof. Ryszard Wilk oraz dr inż. Stanisław Waluś.

Nadzór nad działalnością fundacji sprawuje Minister Pracy i Polityki Socjalnej.

Siedziba Fundacji mieści się w Gliwicach przy ul. Zwycięstwa 13 w Biurze Poselskim Premiera Jerzego Buzka.

Dla zainteresowanych podaje się numer konta na które można dokonywać wpłat:

Bank Handlowy S.A. w Warszawie, Filia w Gliwicach, numer 10301159-34284000, "Fundacja na Rzecz Rodziny".

■ WSPÓŁPRACA Z DAEWOO-FSO

W piśmie z dnia 29 października br., skierowanym do JM Rektora przez DAEWOO-FSO MOTOR Sp. z o.o. w Warszawie i dotyczącym wzajemnej współpracy, wyrażono bardzo pozytywną opinię o naszej Uczelni. *"Informuję - pisze Jerzy Izdebski, ze Strategii Rozwoju CBiR - że Uczelnia, którą Pan kieruje uzyskała w DAEWOO-FSO jedną z najwyższych ocen w zakresie przygotowania inżynierów do pracy. Składając gratulacje i podziękowania za ich dobre przygotowanie, mamy nadzieję na coraz ściślejszą współpracę"*.

■ DECYZJE RADY DELEGATÓW STUDENCKICH

6 października br. odbyło się pierwsze w r.ak. 1998/99 posiedzenie Rady Delegatów Studenckich, na którym dokonano wyboru przewodniczącego Uczelnianego Zarządu Samorządu Studenckiego, Uczelnianego Zarządu Samorządu Studenckiego i przedstawicieli studentów do Senatu Uczelni.

Przewodniczącym UZSS został wybrany ponownie student V roku Wydziału Górnictwa i Geologii, Adam DUDA. W skład Uczelnianego Zarządu SS, oprócz przewodniczącego weszli:

Włodzimierz BOROWIEC (RG)

Michał JAKUBOWIAK (RAu)

Grzegorz KWIATEK (RG)

Robert RYCHTA (RG)

Sebastian SZYMIK (RG)

Michał WIĘCEK (RB)

Sylwester WĘGLEWSKI (RE)

Rada Delegatów Studenckich postanowiła, że przedstawicielami studentów w Senacie Politechniki Śląskiej w r.ak. 1998/99 są:

Adam DUDA (RG)

Paulina KRASOWSKA (RB)

Grzegorz KWIATEK (RG)

Sebastian MUSIOŁ (RE)

Robert RYCHTA (RG)

Grzegorz RZEPKA (RE)

Sebastian SZYMIK (RG)

Maciej ZAWODNIOK (RAu)

■ NOWE NABYTKI MUZEUM GEOLOGII ŻŁÓŻ

Z okazji inauguracji nowego roku akademickiego 1998/99 w holu głównym gmachu Wydziału Górnictwa i Geologii udostępniono nową czasową ekspozycję okazów skał. Muzeum Geologii Żłóż zaprezentowało swoje nowe nabytki, ofiarowane przez pracowników naszej Uczelni. Przedstawiono okazy skał wulkanicznych pochodzące z wulkanów Kilauea (Hawaje), Wezuwiusza oraz Wysp Kanaryjskich (m.in. Pico de Teide). Podano także podstawowe informacje i ilustracje zjawisk wulkanicznych (typy wulkanów, ich rozmieszczenie, produkty itp.). Ponadto wyeksponowano kolekcję wapieni koralowych pochodzącą z rafy położonej wokół północnego brzegu Jamajki. Przy okazji przybliżono zwiedzającym "zwykłe" panujące w świecie koralowców. Zapraszając do zwiedzania naszej skromnej ekspozycji informujemy równocześnie, że ta droga pozyskiwania nowych eksponatów jest jedną z podstawowych dla naszego Muzeum, uwzględniając możliwości budżetowe. Zachęcamy Szanownych Kolegów, Pracowników i Studentów naszej Alma Mater do powiększania naszych zbiorów. Zagraniczne wojaże, ograniczone obecnie na szczęście

jedynie zasobnością naszych portfeli, często stanowią dobrą okazję do powiększenia zbiorów. Powinniśmy zatem pamiętać, że każdy z nas może być ofiarodawcą okazów, których rozmiary uzależnione są jedynie od wielkości luków bagażowych. Spełniając minimalne warunki polegające m.in. na pobraniu i podaniu miejsca pobrania próbki (reszta będzie należała do geologów) mamy szansę zostać autorem kolekcji, o czym zapewnia w imieniu pracowników Muzeum.

Krystian Probiez

AKADEMICKI CHÓR POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ PRAWYKONANIE ROZPOCZYNA NOWY SEZON ARTYSTYCZNY

Kalendarium

- 2 października - Dom Muzyki i Tańca - Zabrze
- 5 października - Katedra - Gliwice
- 8 - 12 października - osiem występów w Bawarii w Niemczech
- 13 października - Katedra - Katowice
- 21 października - Kino - Wisła
- 22 października - Aula Leopoldina Uniwersytetu Wrocławskiego
- 24 października - Kościół Ewangelicki - Katowice
- 25 października - Sala Sesyjna Urzędu Miejskiego - Gliwice

Jak już informowaliśmy w majowym numerze "Z ŻYCIA..." podczas Koncertu Pasyjnego w dniu 1 kwietnia w Auli Głównej Politechniki Śl. kompozytor prof. Edward Bogusławski (Prorektor Akademii Muzycznej w Katowicach) przekazał zadedykowany naszemu chórowi swój nowy utwór "Et in terra pax", powstały z inicjatywy JM Rektora prof. Bolesława Pochopienia. Prawykonanie tej współczesnej kompozycji miało miejsce w czasie Mszy Św. inauguracyjnej nowy rok akademicki w Katedrze w Gliwicach w obecności kompozytora (ponownie zaprezentowaliśmy ten przejmujący utwór na międzyuczelnianej inauguracji w Katedrze w Katowicach).

Występ w Katedrze w Katowicach (13.10.1998)

Po udanych występach AChPŚI w Niemczech w dniach 3 - 6 września ponownie dobrze mówiono i pisano w prasie niemieckiej o naszym chórze, tym razem za sprawą 7- osobowej reprezentacji, która towarzyszyła w dniach 8 - 13 października wyjazdowi młodzieży V LO w Gliwicach na X Niemiecką Sesję Międzynarodowej Akademii Nauk w Uniwersytecie Ludwika Maksymiliana we Freisingu koło Monachium.

Ta sama grupa młodych chórzystów zainaugurowała w dniu 21 października Ogólnopolską Konferencję Naukowo-Techniczną "Powódź 97", zorganizowaną w Wiśle przez Katedrę Budowy Mostów Wydz. Budownictwa i Śląską DOKP.

Współpraca naszego chóru z Agencją Promocji Kultury "SILESIA" z Katowic zaowocowała kolejnymi występami, tym razem w ramach VIII Ogólnopolskiego Festiwalu Młodych Laureatów Konkursów Muzycznych. Przypominamy, że AChPŚI został w minionym sezonie laureatem trzech międzynarodowych konkursów chóralnych: w Riva del Garda we Włoszech (październik 97), w Hajnówce (maj 98) i w Powell River w Kanadzie (lipiec 98). W festiwalu organizowanym z dużym rozmachem

(38 koncertów w całej Polsce) nasz chór wystąpił we Wrocławiu (22.10.1998) i w Katowicach (24.10.1998). W obu festiwalowych koncertach wystąpili również laureaci współpracujący stale z nami od 1996 r.: w partii solowej Katarzyna Oleś - znakomicie rozwijająca się wokalnie sopranistka, studentka IV roku Akademii Muzycznej w Krakowie, śpiewająca w Zespole Kameralnym "6 na 6" przy Centrum Kształcenia Inżynierów w Rybniku (laureatka głównej nagrody z Powell River w Kanadzie -VII.98). Kasi Oleś towarzyszyła w partii solowej na fortepianie nasza chórzystka Anna Idzikowska, która była również, jako akom-

paniatorka, współwórczynią jej sukcesu w Kanadzie. Ania Idzikowska przygotowała i prowadziła także wspomniane wyżej występy 7-osobowego chóru w Bawarii i w Wiśle.

Chór nasz zakończył pracowity październik występem w Sali Sesyjnej Urzędu Miejskiego w Gliwicach, zamykając koncert pod nazwą Koncert Laureatów Międzynarodowych Festiwalu Muzycznych, w którym uczestniczyły również dwa bardzo dobre chóry młodzieżowe - dziewczęcy "Legenda" z Opola i mieszany "Rezonans con tutti" z Zabrze.

Krzysztof Chlipalski

SPORT

■ Powołanie Centrum Informacyjnego AZS Gliwice

Decyzją Zarządu AZS Gliwice w strukturach Klubu powołano nową jednostkę "Centrum Informacyjne AZS Gliwice". Zadaniem Centrum jest prowadzenie szeroko pojętej akcji informacyjno-promocyjnej Klubu. Dotychczas nawiązano współpracę z największymi dziennikami ukazującymi się na Śląsku, tygodnikami regionalnymi oraz rozgłościami radiowymi. Pracami Centrum kieruje Robert Kaczanowski natomiast w skład zespołu wchodzi: Piotr Sadza, Dominik Miciuła, Marek Rościszewski, Paweł Piktas i Wojciech Wężyk

■ XIX edycja Mistrzostw Polski Szkół Wyższych

Podsumowano wstępnie wyniki XIX edycji Mistrzostw Polski Szkół Wyższych. Objęła ona zmagania w poszczególnych dyscyplinach sportu rozegranych w latach 1996-1998. Wśród 18. sklasyfikowanych politechnik gliwicka uczelnia zajęła VI miejsce. Zwyciężyła reprezentacja Politechniki Gdańskiej przed Politechniką Warszawską i AGH Kraków. Najlepiej z gliwickich akademików zaprezentowali się judocy, szachiści, badmintoniści, piłkarze nożni (drużyna 5-osobowa) oraz trójboiści siłowi, którzy w swych konkurencjach zajęli I miejsca.

■ Siatkówka

Pierwsze zwycięstwo na swoim koncie zanotowali występujący w II lidze siatkarze AZS Gliwice. W sobotę 19 października po pasjonującym pojedynku pokonali zespół WAWEL Kraków 3:2. W niedzielę nasi goście wzięli rewanż i pokonali naszych zawodników w identycznym stosunku. Nie udał się wyjazd do Krosna. Zarówno w sobotę jak i niedzielę (24 i 25 października) gliwiczanie ulegli tamtejszym KARPATOM identycznym stosunkiem 0:3.

■ Tenis stołowy

O bardzo dobrych wynikach mogą powiedzieć gliwiczanie ulegli tamtejszym KARPATOM identycznym stosunkiem 0:3.

wraz z drużyną zdobył brązowy medal. Inny zawodnik AZS-u Gliwice, Karol Szotek wziął udział w rozegranych w Moskwie I Światowej Olimpiadzie Młodzieży. Obaj zawodnicy są członkami Kadry Olimpijskiej "ATENY".

■ Judo

- W dniach 5-6.09.br. w Wiedniu rozegrano drużynowy turniej judo pomiędzy zespołami AZS Gliwice i reprezentacji Wiednia. Spotkanie zakończyło się wynikiem 7:7. Jest to tym większy sukces, że Gliwiczanie startowali bez swoich czołowych zawodników: Wołkowicza i Kwiecińskiego.

- 20.09.br. w Poznaniu rozegrane zostały Akademickie Mistrzostwa Polski Kadetów i Kadetek w judo. Zawody zakończyły się olbrzymim sukcesem zawodników AZS Gliwice. Drużynowo zdecydowanie zajęli I miejsce natomiast indywidualnie wywalczyli 13 medali.

I miejsca zajęli: Marcin Mazur (50 kg), Bartosz Cudek (60 kg), Bartosz Garsztecki (66 kg) i Adam Berini (73 kg).

- W dniach 26-27.09.br. w Słupsku rozegrany został Ogólnopolski Turniej Klasyfikacyjny Kadetów i Kadetek. Bardzo dobrze zaprezentowali się judocy AZS Gliwice. Bartosz Garsztecki w wadze 66 kg oraz Adam Berini w wadze 73 kg zdecydowanie zajęli I miejsca w swych kategoriach wagowych.

- W dniach 3-4.10.br. w Ośrodku Sportu Politechniki Śląskiej rozegrano III eliminacje do Mistrzostw Polski Młodzików i Młodziczek w judo. Były to jednocześnie Mistrzostwa Makroregionu Śląskiego. W zawodach wzięło udział 164 zawodników i zawodniczek z 25 klubów. Zawody zakończyły się dużym sukcesem zawodników AZS Gliwice, którzy zdobyli 14 medali.

- W dniach 17-18.10.br. w Bytomiu rozegrano IV Eliminacje Makroregionu do Mistrzostw Polski młodzików i młodziczek. Zawody zakończyły się bardzo dużym sukcesem zawodników AZS Gliwice. I miejsca zdobyli: Adrian Bielaszka (46 kg), Maciej Baranowski (66 kg), Bartosz Garsztecki (73 kg), Grzegorz Romanow (81 kg).

II miejsca zdobyli: Marcin Kuśmiej (46 kg), Jakub Jaworski (81 kg) i Tomasz Tylutki (+90 kg). Wszyscy ci zawodnicy uzyskali kwalifikacje do Mistrzostw Polski. W kategorii młodziczek kwalifikacje uzyskały: Agnieszka Korz (52 kg), Katarzyna Zielińska (44 kg), Anna Pasiek (48 kg), Izabela Kempieńska (44 kg), Dorota Paciuch (57 kg) i Izabela Łącka (70 kg). Ogółem do Mistrzostw Polski zakwalifikowało się 15 zawodniczek i zawodników.

KRONIKA ŻAŁOBNA

■ 8 października 1998 roku zmarli śmiercią tragiczną wskutek wypadku samochodowego - **prof. zw. dr hab.inż. Ernest CZOGAŁA i jego żona dr med. Aniela CZOGAŁA.**

Profesor Ernest Czogała wybitny naukowiec i nauczyciel akademicki Politechniki Śląskiej, wychowawca młodej kadry naukowej, specjalista w dziedzinie inżynierii i elektroniki biomedycznej, był uznanym autorytetem w zakresie zastosowań teorii zbiorów rozmytych, teorii systemów i przetwarzania sygnałów biomedycznych. Był kierownikiem Zakładu Elektroniki Biomedycznej, prodziekanem Wydziału Automatyki, Elektroniki i Informatyki Politechniki Śląskiej, członkiem Komitetu Biocybetyki i Inżynierii Biomedycznej PAN, Sekcji Elektroniki przy Śląskim Oddziale PAN, Rady Naukowej Instytutu Techniki i Aparatury Medycznej, Komitetu Naukowego Czasopisma "Medical Science Monitor", Komitetu Redakcyjnego serii "Communication IFSA", członkiem Polskiego Towarzystwa Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej, Rady Wspierającej Fundacji

im. M. Curie-Skłodowskiej, Górnośląskiego Międzyuczelnianego Towarzystwa Akademickiego "Universitas", Gesellschaft für Informatik IFSA, IEEE.

Odnznaczony Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Odznaką Zasłużonego w Rozwoju Województwa Katowickiego, Odznaką Zasłużony dla Politechniki Śląskiej, wyróżniany wielokrotnie nagrodami Ministra i Rektora.

Odszedł człowiek skromny i niezwykle ludziom życzliwy, głęboko zaangażowany w sprawy społeczności akademickiej. Wniósł znaczący wkład w rozwój nauki polskiej, rozstawił imię naszej Uczelni szeroko poza granicami kraju.

Razem z Profesorem odeszła Jego Żona, która wielokrotnie służyła poradą lekarską pracownikom Politechniki Śląskiej. Byli ludźmi wielkiego serca i czynu i pozostał żal, że odeszli za wcześnie.

Uroczystości żałobne odbyły się 13 października w Kościele p.w. Św. Szymona i Judy Tadeusza w Raszczykach k. Raciborza i tam zostali pochowani na miejscowym cmentarzu parafialnym.

■ 18 października 1998 r. zmarł w wieku 87 lat **prof. dr hab. Bronisław MISZEWSKI**, długoletni pracownik naukowy Politechniki Śląskiej, dyrektor Instytutu Nauk Społecznych (1971-77), wiceprezes Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego (1985-90), członek honorowy PTE, prezes Rady Gliwickiego Banku Handlowego (1994-97), Komandor Orderu Polonia Restituta.

Uroczystości pogrzebowe odbyły się 22 października na Cmentarzu Centralnym w Gliwicach.

PROFESOR ERNEST CZOGAŁA (1941 - 1998)

Ernest Czogała urodził się 28 kwietnia 1941 r. w Raszczykach w rodzinie robotniczej. Matka Ernesta, po śmierci męża, bez reszty poświęciła się wychowaniu syna. Przed wszystkim Matce zawdzięczał szlachetność serca, otwartość umysłu i niezwykle skromność.

Studia na Wydziale Mechanicznym Energetycznym Politechniki Śląskiej ukończył w 1965 roku otrzymując dyplom magistra inżyniera mechanika - specjalność energetyka jądrowa i w tymże roku podjął pracę na Wydziale Automatyki jako asystent doc. dra hab.inż. Bogdana Skalmierskiego (obecnie profesora w Politechnice Częstochowskiej). Wkrótce ukończył studium podyplomowe w zakresie automatyki i telemechaniki. W pierwszych latach swojej pracy prowadził zajęcia z mechaniki, wytrzymałości materiałów i dynamiki układów mechanicznych. Publikował też prace związane z zastosowaniem procesów losowych w układach dynamicznych, uzyskując ciekawe wyniki, które były podstawą Jego pracy doktorskiej (1969 r.) i pracy habilitacyjnej (1975 r.) - obie obronione z wyróżnieniem. Równocześnie pracował na 1/2 etatu w KWK "Szombierki" w Bytomiu przy badaniu zagrożeń tąpnięciami i projektowaniu obudowy kopalnianej, a następnie był konsultantem ds. niezawodności aparatury medycznej w Ośrodku Badawczo-Rozwojowym EAM w Zabrze.

Od 1975 roku dr hab.inż. Ernest Czogała rozwijał głównie teorię i zastosowania zbiorów rozmytych i probabilistycznych w dziedzinie podejmowania decyzji, automatycznego wnioskowania

w warunkach niepełnej informacji, a także wykorzystania komputerów w teorii systemów i przetwarzaniu sygnałów biomedycznych. W tych dziedzinach został wybitnym specjalistą, znanym w kraju i za granicą. W 1986 r. uzyskał tytuł profesora nadzwyczajnego, a w 1991 tytuł profesora zwyczajnego. Profesor był autorem lub współautorem ponad 350 prac naukowych w czasopiśmie krajowych i zagranicznych (np.: Archiwum Automatyki i Telemekhaniki, Archiwum Górnicztwa, Archiwum Informatyki Teoretycznej i Stosowanej, Biuletyn PAN, Fuzzy Sets and Systems, International Journal of Man-Machine Studies, Stochastica). Był autorem lub współautorem 4 książek (w tym dwóch wydanych za granicą), 10 skryptów, a także współautorem w licznych zbiorowych wydawnictwach monograficznych i encyklopedycznych. Prace te wniosły istotny postęp w dziedzinie zastosowań teorii zbiorów rozmytych oraz przetwarzania wiedzy i sygnałów biomedycznych. Dowodem wysokiej oceny działalności naukowej, było przyznanie Mu dwóch prestiżowych stypendiów w Niemczech: A. Humboldta w 1983 r. i K. Zusego w 1994 r. Był członkiem wielu towarzystw naukowych w kraju i za granicą. Brał czynny udział w pracach różnych rad, komitetów naukowych i redakcyjnych, uczestniczył w licznych konferencjach, recenzował mnóstwo prac magisterskich, doktorskich, habilitacyjnych. Prowadząc intensywne badania naukowe Profesor dbał o rozwój kadry naukowej. Dużą wagę przywiązywał do cotygodniowych seminariów dla młodych pracowników naukowych, inspirując ich do prac doktorskich w swej dyscyplinie. Wypromował sześciu doktorów, dwóch z nich już jest profesorami. Inicjowana i rozwijana przez Profesora współpraca naszej Uczelni z zagranicznymi ośrodkami akademickimi prowadziła do wymiany pracowników i studentów, wspólnych publikacji, a uwieńczona była przyznaniem przez Politechnikę Śląską tytułów doktora honoris causa dla prof. M. Roubensa z Belgii (1990 r.) i dla prof. L. Zadeha z USA (1997 r.), których był promotorem. Był dobrym ambasadorem nauki polskiej i naszej Alma Mater Silesiensis. Wykładał w Australii, Belgii, Brazylii, Japonii, Kanadzie, Niemczech, USA. Prowadził zajęcia ze studentami i seminaria naukowe niezwykle żywo, z wielką swadą i temperamentem. Pogodne usposobienie i duże poczucie humoru pozwalało Mu nawiązywać szybko kontakt ze słuchaczami. Mimo intensywnej pracy naukowej i dydaktycznej zawsze znalazł czas na rozmowę ze współpracownikami i studentami. Przechodząc korytarzem nie można było minąć Profesora zdawkowym "dzień dobry", ale obowiązkowo trzeba było odpowiedzieć na pytanie "co słycać?". Służył chętnie radą i pomocą i bardzo cieszył się sukcesami innych, często więcej niż sam autor. Przy swoim aktywnym życiu zawodowym miał niewątpliwie silne oparcie w rodzinie. Najpierw Matka, a potem i Żona Aniela i Dzieci. Ernest z Anielą pobrali się w 1969 roku. On świeżo upieczony doktor inżynier, Ona jeszcze studentka medycyny we Wrocławiu. Najpierw mają dwie córki (obie ukończyły studia humanistyczne), a w 1980 r. urodził się syn, który obecnie rozpoczął studia w naszej Uczelni. Żona Aniela prowadząc dom, pracując zawodowo jako lekarz, w 1980 r. obroniła doktorat z medycyny i ciągle się dokształcała zdobywając kolejne stopnie specjalizacji lekarskich. Stworzyli wspaniałą rodzinę, której harmonia, wzajemna życzliwość, a jednocześnie otwartość i gotowość służenia innym dobrym słowem i konkretną pomocą budziła powszechny szacunek. Państwo Czogałowie choć pracowali i mieszkali w Gliwicach, byli silnie przywiązani do rodzinnych stron. Przed kilku laty dach kościoła w Raszczykach wymagał pilnego remontu. Zawiązał się Komitet Odbudowy Kościoła, którego przewodniczącym został Profesor. Z właściwą sobie energią, nie szczędząc trudu i czasu, pokonując liczne przeszkody, Ernest i Aniela Czogałowie, przy zaangażowaniu całej parafii, wnieśli duży wkład do skutecznego remontu nie tylko dachu, ale całego kościoła. Z wielkim bólem przyjęliśmy wiadomość o tragicznej śmierci Anieli i Ernesta wskutek wypadku samochodowego w dniu 8 października 1998 roku. Uroczystości pogrzebowe pod przewodnictwem Arcybiskupa Metropolity Damiana Zimonia odbyły się 13 października w kościele parafialnym i na cmentarzu w Raszczykach k. Raciborza. Żegnali Ich najbliżsi, Duchowni, Rektor Politechniki Śląskiej prof. Bolesław Pochopień, Prorektor prof. Jan Chojcan, Dziekan Wydziału AEiI prof. Stanisław Kozielski, współpracownicy, studenci i przyjaciele z Gliwic, z kraju i zagranicy, mieszkańcy Raszczyk. Profesor Ernest Czogała i Doktor Aniela Czogała kroczyli drogą prawdy i miłości i promieniowali na otoczenie w sposób niezwykle, a ci którzy mieli szczęście z Nimi być, uczyć się i współpracować, zachowają Ich we wdzięcznej pamięci.

Lucjan Karwan

Opracowanie redakcyjne: dr inż. Marian Mikrut, Instytut Elektroenergetyki i Sterowania Układów Pol. Śl., Gliwice, ul. B. Krzywoustego 2, p. 623, tel. 237-26-22

Edycja sieciowa: URL: <http://www.polsl.gliwice.pl/alma.mater/biuletyn/index.html>

 Łamanie komputerowe i druk:
Zakład Graficzny Politechniki Śląskiej, Gliwice ul. Kujawska 1, tel. 237-21-97
zam. 410/98 350 egz.